Regd No. H. 18.

ఏడ్రప్రతి 30 పైసలు

శుక్రవారం 20-4-73

బాలాజీ హోమియో
క్లినిక్
By Qualified
HOMOEOPATHIC
DOCTOR
డా. పి. మదన మోహనరావు
D. H. M. S.
పోస్టాఫీసు వెనుకవీధి,
బాలాజీనగర్ - నెల్లూరు-2.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 45 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 15

20-4-73 తేది శుక్రవారంనుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో
దినము ఆటలో ప్రారంభం
ఉ. 10 గం. మ. 3 గం. రాత్రి 10 గం.
సురేష్ మూవీస్:
జీవనతరంగాలు
కోడూరుబాబు వాణిశ్రీ లక్ష్మి, నమ్మి
నటించిన చిత్రం యద్దనపూడి సులోచనారాణి 'జీవన తరంగాలు'
నవల ఆధారంగా నిర్మించిన చిత్రం.

పదవులకోసం-

సమైక్యతావాదుల వేట- వేర్పాటువాదుల ఆరాటం!

తమరు ఏ 'వాదులు' స్వామీ?
సమైక్యతా వాదులైతే
తమ పరిష్కార పథకం ఏమిటి?

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

వేర్పాటు ఉద్యమం ఉధృతంగా వున్నప్పుడు సమైక్యవాదులలోగల కీర్తి కాంక్ష రోజురోజుకూ ప్రస్ఫుటం అవుతోంది. ఎందుకంటే సమైక్యరాష్ట్రం వారికి ధ్యేయంకాదు; పదవులను అంటిపెట్టుకోవడానికి ఒక సాధనం మాత్రమే. కాంగ్రెసు వేర్పాటువాదులయినా, సమైక్యవాదులయినా ఆ వాదాలు అవసరంకోసం అవలంబించే సాధనాలు మాత్రమే. ఈనాడు వేర్పాటు వాదులలో సమైక్యత కలిగే అంశాలు వున్నాయి. నానాటికి సమైక్యవాదులు చీలిపోతున్నారు. పంచసూత్ర పథకం దాటిన కొందరు ఒక విధంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఆంధ్ర సమైక్యవాదులు, తెలంగాణా సమైక్యవాదులు అని ప్రాంతీయపరంగా వేరుపడ్డారు కొందరు. నాయకత్వపరంగా చీలికలు కూడా కనపడుతున్నాయి. మాజీ ముఖ్యమంత్రి పి. వి. తో వున్న వర్గంలో రెండువైపుల మాజీ మంత్రులు, వారి అనచర బృందం వున్నారు. వారికి పంచసూత్ర పథకం అమలే రాష్ట్ర సమైక్యత. ఇంతవరకూ రాష్ట్రసమైక్యత పరిరక్షణకోసం మాజీ ముఖ్యమంత్రి చేసిన త్యాగంగాని, తెలంగాణా ప్రజలచే అంగీకరింపచేసే 'హక్కుల త్యాగం' గాని విదీకనపడదు. అందుకనే ఆంధ్ర సమైక్యవాదులలో రాష్ట్ర సమైక్యతకు మొదటి అటంకం పి. వి. అనే వాళ్ళుకూడా వున్నారు.

మల్కీ ఉద్యమం ప్రారంభమైన నాటి నుండి తెలంగాణా నాయకుడుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా పి. వి. తన పరిష్కారమార్గం అనేది ఇంతవరకూ వివాదు సూచించలేదు. ఆ కారణంగానే ఆయన ప్రచ్ఛన్న వేర్పాటువాది అయాడు; కొందరు తెలంగాణా వేర్పాటువాదుల లెక్క ప్రకారం ఆంధ్రప్రాంత ప్రజలకు ప్రధాని కొత్త ఇయిటిం ఇచ్చేపక్షంలో ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉదయానికి పి. వి. యే నాయకత్వం వహించగలడని విపరీత వాదం చేస్తున్నారు. ప్రధాని పంచసూత్ర పథకం ఆంధ్ర ప్రాంతీయులు అంగీకరించని పక్షంలో ఆ ప్రాంతాన్ని సమైక్య రాష్ట్ర పరిధిలోనే వుంచడానికి ఆయన ఏమిచేయగలరో మాజీ ముఖ్యమంత్రి పెదవి విప్పి ఒక్కమాటకూడా చెప్పని మాట వాస్తవం.

ఆయన పార్టీ నాయకుడు - ఉన్నంత కాలం సమైక్యవాదులలో అస్థిమిత పరిస్థితి తప్పదు. కేంద్ర నాయకులుకూడా యీ విషయాన్ని గ్రహించారు. అందుకనే ప్రత్యేకముఖ్య పునర్విర్మాణకు నిర్ణయం తీసుకోవడంలేదు. పి. వి. కి మళ్ళీ ముఖ్యమంత్రి అయేభాగ్యంలేదని తెలిసేవరకు పాతమంత్రులు ఆయననే అంటుకొని వుండడం సహజంకదా!

ఈలోగా కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులలో ఏకీభావం లేకుండాపోతోంది. ముఖ్యమంత్రి అందరిదేవుళ్ళను కొలుస్తున్నారు - అంటే కాబోయే ముఖ్యమంత్రుల పక్షాన చేరుతూ తిరుగుతున్నారు. ఇప్పటినుండి తాము మంత్రులమయితే ఏ మొక్కుబళ్ళు చెల్లించుకోగలరో నివేదించుకుంటున్నారు.

పదవుల వ్యామోహంలో సమైక్యతా వాదులు దారి తెలియక, కర్తవ్యతా విమూఢులవుతున్నారు. జలగం వెంగళరావు కావచ్చునని కొందరిపూహ. నూకల రామచంద్రారెడ్డి అయితే యీ ముప్పుకు కారణ మైన పెద్ద బృందం తృప్తి పడవచ్చునని కొందరు అంటారు. వి. బి. రాజు ముఖ్యమంత్రి అయితే రెండు ప్రాంతాలసమస్యలు అర్థంచేసుకొని వ్యవహరించగలడు. అని కొందరివాదం. మళ్ళీ పి. వి. యే కావాలని కోరుకొనేవారు కొందరు - పాతమంత్రులు చాలామంది ఇందులో వున్నారు. రాజకీయ దక్షతతో సమైక్యరాష్ట్రంకోసం తెలంగాణా ప్రజలు త్యాగాలు చేయాలన్న రాజకీయ

—తరువాత 10వ పేజీలో

'పద్మభూషణ' ప్రదానం

మార్చి 24వ తేదీ రాష్ట్రపతిభవన్‌లో ప్రెసిడెంటు శ్రీ వి. వి. గిరి శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యను 'పద్మభూషణ్'తో అలంకరిస్తున్నారు

'బయటికి పోవాలా? వద్దా?'

-వేర్పాటు కాంగ్రెసువాదుల సందిగ్ధస్థితి

"పోతాదా? పోదా" అని పరీక్షగా చూస్తూ ఒకరుగుమీద కూర్చున్నారట వెనుకటికి ఓంటయ్య. ఎదురుగా వెడల్పాటి చేతి ఇరుకు మీద అడ్డంపెన కొండలాగే తండ్రి వారింట్లోకి వెళ్లాలనుకుంటే ద్వారం లోంచి వెళ్ళానికి వీలుపడలేదు - చేతికర్ర అడ్డంపడి. కాని ఆ తలొనే పెద్ద కొమ్ములుగల ఒత్తవారి గేదె రావడం చూసేడు. ఈ కొమ్ములతో యీగేదె ఎలాగ తొంది అని ఓబయ్యకు సంశయం. అందుకే "పోతాదా? పోదా" అనే ఆలోచన.

కాని గేదె ముందుగా ఒక కొమ్ము ద్వారంలోను ఒంచి, తర్వాత మెడను దూర్చి రెండో కొమ్మును లోపలికి లాక్కున్నదట. దానితో ఓబయ్యకు కొత్తపూహ కలిగి, కుటుంమీద చేతికర్రను రెండు ముక్కలు చేసి కొమ్ములులాగపట్టి కొని గేదెవెళ్ళినట్లే గృహప్రవేశం చేసేశాడు.

కాంగ్రెసు వేర్పాటువాదు లో చాలా మంది ఓబయ్యలు న్నారు. కాంగ్రెసు నుండి పోవాలా, వద్దా అనే మీమాంసలో కడికొట్టు కుంటున్నారు. శస్త్రారుల్లో నియమించిన వసుస్వామి కమిటీ ఆనివిల్లాల పర్యటన పూర్తిచేసింది. ఈ వారంలో వేర్పాటు కాంగ్రెసు నాయకుడు శ్రీ వి. బి. సప్వాల్డికి యీ రిపోర్టును సమర్పిస్తారు. కమిటీ ఏమి చెపుతుందనేది అటుంచి అసలు కమిటీ నిర్మాణ లోనే లోపముంది. కాంగ్రెసేతరులతో కలిసి కమిటీ నిర్మాణమే తప్పు. ఉదాహరణకు సి. వి. కె. రావు ఆయన ప్రజాసేవకుడనేది నిర్వివాదము; కాని ఆయనకు ఏనాడూ కాంగ్రెసుతో సంబంధములేదు! అయన, అయనవంటివారు సభ్యులుగల కమిటీ కాంగ్రెసువాదులు కాంగ్రెసును వదిలి ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణానికి ఒక పార్టీ నిర్మించాలని తీర్మానిస్తే అమలుచేయాల్సింది ఎవరు? అనుసరించాల్సింది ఎవరు? వేరే పార్టీయే కావాలంటే ఎవరు చేరాలి? అందుకనే వేర్పాటు కాంగ్రెసు వాదులకు "బయటికి పోవాలా, వద్దా" అనే సంశయం కలగడం సహజమేకదా!

మునుస్వామిగారి ధోరణి చూస్తే మాత్రం కాంగ్రెసువాదులు నుస్తకు వదిలి పోయేట్లులేదు. తెలంగాణా వేర్పాటు కాంగ్రెసు వాదులవలెనే చివరకు కాంగ్రెసు లోని ఇంకీ ప్రత్యేకరాష్ట్రం కోసం కృషి చేయాలనిటిమెదు చేస్తున్నది ఎందుకంటే అసలు సమస్యను రెడ్డిలకవట్ల అను మాంసేవు రిత్యేక రాష్ట్రం పట్ల ఆంధ్ర ప్రజలలోగల ప్రశ్నార్థకాంశను ప్రస్తావించారు. ఆ కమిటీ పర్యటన వార్తలను శ్రీలంగా పరిశీలిస్తే కాంగ్రెసువారిలో అధిక సంఖ్యాకులు మాత్రసంస్థను వదిలి వెళ్ళడానికి అంగీకరించిట్టులేదు. పోతే కాంగ్రెసుతో సంబంధంలేనివారు మాత్రం ప్రత్యేక పార్టీని స్థాపించాలనే వాదిస్తారు. దీనికి నిదర్శనం మదర్పాం రాజమండ్రిలో చేసిన ప్రకటనే!

అందుకనే కాంగ్రెసు వేర్పాటువాదులు ఏప్రిల్ 28న మునస్వామి కమిటీరిపోర్టుపై నిర్ణయానికి రాజధానిలో సమావేశం కావడానికి నిర్ణయించుకున్నారు. ఈ సంధర్భంలోనే మాజీమంత్రులు వేర్పాటు పై తమలో తమకు విభేదాలు లేవని ఒక ప్రకటన చేసారు. మరి కాంగ్రెసు వదలి వెళ్ళడంలో మాత్రమే విభేదాలున్నాయా? నేటి పరిస్థితుల్లో వీరు 'పార్టీని త్యాగం' చేసినా వీరికి ప్రత్యేకరాష్ట్ర వాళ్ళుకూడా

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

లేక అందు చేత ఇంకొకసారి 'తుది నిర్ణయం' వాయిదావేసినా కాంగ్రెసును వీడి మూకుమ్మడిగా పోయేదిమాత్రం అసంభవం. ప్రశాంతత వస్తున్న సందర్భంలో కాంగ్రెసు వదలి వెళ్ళడానికి ఇందులో కొందరు సిద్ధపడినా, మిగతావారిని చూచి ఈ ఓబయ్యలుకూడా విరమించుకోవాలనేది నిశ్చయమే.

ఎందుకంటే ఆంధ్ర ప్రాంతపు పిలుపు లభ్యన్న, రక్షణనివారిత తన్ను మరొకరు శాసనసభా సభ్యులలో చాలామంది ఇవ్వలేదు. జనసంఘానికి ఇది వర్తించదా? జనసంఘవారికి వ్యక్తంచే వారికి వదలని ఆసెంబ్లీ రద్దుమాత్రంకావాలి;

—తరువాత 10వ పేజీలో

ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు
మహిళలకు ఉదారపడునవి
ఆరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో
లోధ్ర
గర్భపోషణకు,
సుఖప్రసవమునకు
గర్భరక్షక
వేవిళ్లకు, మలబద్ధకమునకు
మాదీఫల రసాయనం
ప్రసవానంతరం బలమునకు
క్షీరవృద్ధికి
సౌభాగ్య శొంఠి
68 సంవత్సరములకు పైగా
ప్రసిద్ధినొందిన ఔషధములు
కేసరి కుటీరం ప్రైవేట్ లి.,
మద్రాసు-14.
ఏజెంట్లు: సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు
(ఏజెన్సీస్)
విజయవాడ

బలాదిలేహ్యం
నరముల బలహీనత, నిస్త్రాణ, గుండె దడ, బ్లడ్‌ప్రెషరు మొ॥ పోగొట్టి, బలము రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధిని కలిగించును
400 గ్రాముల సీసా రు 14-25 లు
200 గ్రాముల సీసా రు 6-00 లు
అన్ని మందుల షాపులలో దొరుకును
జనార్దన ఆయుర్వేద నిలయం
కలువాయ (పోస్టు), నెల్లూరు (జిల్లా)

పడగొట్టేందుకు
కంట్రాక్టరు కావాలి
ఒంగోలు జిల్లా కందుకూరు టౌను మధ్యనున్న కూడలిలోయున్న ఒక పెద్ద ఇల్లు, రెండు చిన్న ఇళ్ళు పడగొట్టుటకు ఆ ఇళ్లలోని టేకు దూలములు, టేకు దంతెలు స్తంభము, కిటికీలు, తలుపులు, కట్టెలు, పెంకులు, ఇటుకలు మొదలగునవి కొనుగోలు చేయుటకు రూ. 15,000 లు నుండి ఆఫర్సు కోరబడుచున్నవి. మధ్యవర్తులతో యీ పనితో సంబంధము లేదు. ఇతర వివరములకు ఈ క్రింది వారికి వ్రాయండి
ఆర్. సి. మూర్తి,
2-2-1126/3/1-ఎ కొత్తనల్లకుంట
హైదరాబాదు 500044 (ఎ. పి.)
ఫోను: 43278.

ప్రకటన

మా తండ్రిగారున్నూ కావలి తాలూకా గుడ్లదొన వాస్తవ్యులున్నూ అయిన గొట్టిపాటి శేషయ్య మ॥ కర్తారి సావిత్రమ్మను ఆమెగారి హితము కోరి, ఆమెగారి తల్లిదండ్రుల సలహాతో బాటు ఆమె పేరిటను ఆమె యిలాకావారి పేరటను ఏ రకమైన వ్యవహారములు జరుపుటకున్నూ అప్పులు చేయుటకున్నూ హక్కు లేదని తెలియజేయుచున్నాము. అటుల చేయు వ్యవహారములు గాని అప్పులు గాని చెల్లవని బహిరంగముగా తెలియజేయుచున్నాము

తనకుమారులగు, తనతమ్ములగు
సుబ్బరాయుడు, బుజ్జయ్య,
ఆదిశేషయ్యగార్ల తరపునయున్నూ,
గొట్టిపాటి సుబ్బరాయుడు.

జమీన్ రైతు	
సంవత్సరం చందా	రు. 16.00
6 మాసములకు	రు. 9.00
విడిప్రతి	రు. 00.30

జమీన్ రైతు

శ్రీ ప్రమాదీచ చైత్ర బహుళ తదియ శుక్రవారం 20-4-73

చెలగాటం వద్దు!

ప్రజలకు స్వాతంత్ర జీవనం పోయి వర్గీకరణ, కంట్రోళ్ళ బతుకు ప్రారంభమవుతున్నదా అనిపిస్తున్నది. కంట్రోళ్ళంటే అధికార్ల దయాదాక్షిణ్యాల మీద, దయధర్మాల మీద ఆధారపడటమన్నమాట. ఈ జీవితం దుర్భరమైంది, దుస్సహమైంది; ఇరవై ఏళ్ళ స్వాతంత్ర్యానంతరం కూడా, నిర్బంధ జీవితాలు ప్రజలకు తప్పకపోతే, తమకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిందనే ధ్యాసమే ప్రజలకు లేకుండా పోతుంది.

కిరోసిన్, క్రూడ్‌ఆయిల్, డీజిల్ ఆయిల్, సిమెంటు, చక్కెర, రసాయనిక ఎరువులు వగైరా సరుకులన్నీ కంట్రోలు సరకులైపోయాయి. రెండింతలు, మూడింతలు ధర పెట్టి కొనగలిగితే బయట పుష్కలంగా దొరుకుతాయి. కాని సరైన ధరకు కావాలనుకుంటే, పర్మిట్లు పొందాలి; ఆ పర్మిట్లు తీసుకునే గౌరవించవలెను, వస్తువు తీసుకోవాలి. పర్మిట్ పొందటమనేది సులభం కాదు; పొందినా అవసరమైనంత లభ్యం కాదు. ఈ విధంగా ప్రజల బతుకు మరలా బజారు పాలవుతున్నది!

ఆహారధాన్యాలకు సంబంధించి పాక్షికమైన నిర్బంధాలు ఉన్నా, వుత్పత్తి-వినియోగదార్లకు ఇప్పటివరకు ప్రత్యక్షంగా బాధాకరంగా లేవు. ధాన్య సేకరణ వుంటే, అది మిల్లర్లకే పరిమితమై వుండినది; ఇప్పుడు అది వుత్పత్తిదార్లను కదిలించగా వర్తింపజేయబడుతున్నది. ధాన్యం వ్యాపారంలో స్వేచ్ఛ వుండబట్టి, ఇంతవరకు రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ముట్టుతున్నది; తాను పండించినది తన ఇష్టం వచ్చినపుడు, ఇష్టం వచ్చిన వారికి అమ్ముకొనే స్వేచ్ఛ వుంటున్నది. ధాన్యం టోకువ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వం హస్తగతం చేసుకొని, పంపకాన్ని నిర్బంధం చేయుటకు నిర్ణయించినందువల్ల, రైతూ ఇక పరాధారుడు కాబోతున్నాడు, తీవ్రమైన కష్టనష్టాలను ఎదుర్కొనబోతున్నాడు. వినియోగదారులకూ ఇది అనుకూలమేమీ కాదు. ప్రభుత్వ వ్యవహారం కాబట్టి, పంపకంలో లోటుపాట్లవల్ల, సకాలంలో చాలినన్ని అమ్మకానికి విడుదల చేయలేక; తిండిగింజలకు ప్రజలు కటకటలాడి పోవలసివస్తుంది; పర్యవసానంగా చీకటి మార్కెట్టే శరణ్యం కాబోతుంది. ఒకవేళ ప్రభుత్వం సకాలంలో చాలినన్ని విడుదలచేసినా, ధర తక్కువేమీ వుండబోదు. నిర్వహణ ఖర్చులన్నీ నెత్తినపడేసరికి, వ్యయివేటు వ్యాపారస్తుని ధరకంటే మించిపోతుంది; కాబట్టి తెల్లమార్కెటు, నల్లమార్కెటు రెండూ ఒకటే కాబోతవి.

ధాన్యం వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవడానికి మేం వ్యతిరేకులం కాము. కాని ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యం అనేసరికి అన్ని అవకతవకలు సాక్షాత్కరిస్తాయి; ప్రజలకు అనిశ్చితత్వం తటస్థిస్తాయి. ఇది ప్రతిఒక్కరి అనుభవం. పూర్వపు కంట్రోలు రేషనింగు రోజుల్లోనే కాదు; ఇటీవలి చౌకడిపోల అనుభవం కూడా ఈ విషయాలనే చాటి చెపుతుంది. అత్యవసర పరిస్థితుల్లో పరిమిత సంఖ్యలో ఏర్పాటయ్యే చౌకడిపోలకు ప్రభుత్వం సకాలంలో చాలినన్ని బియ్యం సరఫరా చేయలేక విఫలమవుతున్నది. చౌకడిపోలో బియ్యం తీసుకోవాలంటే ఒకపూట పని మానుకోవలసి వస్తుంది ప్రజలకు. అంతేకాదు; తన కుటుంబ అవసరాలకు చౌకడిపో తీర్చలేకపోగా, బహిరంగ మార్కెట్ మీద ఆధారపడక తప్పలేదు. అదీకాక, చౌకడిపోకు సరఫరా అయిన బియ్యం ప్రజలకు పంపకం కాక, నేరుగా నిన్నటిదాకా చీకటి మార్కెట్‌కు నడచిపోయిన సాదృశ్యాలు కోకొల్లలు. ఎటుతిరిగి ప్రజలకు కడకు బ్లాక్‌మార్కెట్టే దిక్కయింది. చౌకడిపోలకంటే చీకటి మార్కెట్టే మేలు అనే అభిప్రాయం ప్రజల్లో ఏర్పడింది. రేపు కొనుగోలు, పంపకాలను ప్రభుత్వం గుత్తకు తీసుకున్నప్పుడు పరిస్థితి ఇంతకంటే భిన్నంగా వుంటబోతుందా? ఆ విధంగా అనుకోవడం కేవలం భ్రమే అవుతుంది! 15 లేదా గోధుమ కొనుగోలులో ప్రభుత్వం ప్రవేశించినంతనే కొరత ఏర్పడింది; ధర ఆకాశాన్నంటి అన్నమో రామచంద్రా అనే స్థితి ఏర్పడిందని పత్రికలలో చదువుతున్నాం.

అదీకాక - ధాన్యం హోల్‌సేల్ వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకోవడంతోబాటు, రేషనింగ్ కూడా ప్రవేశ పెట్టాలనే ఒత్తిడి కాంగ్రెస్‌లోని అతివాద వర్గాలనుండి, కమ్యూనిస్టుల నుండి కూడా వస్తున్నది. ఇది మరీ ప్రమాదకరమైన ధోరణి. మరలా రేషనింగ్ ప్రవేశపెట్టటమంటే, ప్రజల గొంతుకు వురిత్రాడు బిగించడమే అవుతుంది. అనుభవశూన్యులైనావారు, అభ్యుదయ కాముకత్వాన్ని ప్రదర్శించుకోవాలనుకునేవారు తప్ప ఇంకెవ్వరూ ఇటువంటి సూచనలు చేయరు. ప్రభుత్వం ఇటువంటి సలహాలకు, వొత్తిడులకు లొంగి వ్యవహరిస్తే దేశాన్ని అనంతాపత్తి అలజడులలో సంక్షుభితం చేయడమే అవుతుంది.

రైతులకు సంబంధించి కూడా - ప్రభుత్వ ప్రవేశం కష్టప్రాయమైన విషయం. ధాన్యానికి మితిమీరిన ధర ముట్టచెప్పాలనేది మా వుద్దేశ్యం కాదు. కాని ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వంటి సంస్థతో లావాదేవీలు కాకోదర వ్యవహారమనేది రైతుల అనుభవం. ధరది ప్రశ్న కాదు; ధాన్యం క్వాలిటీ విషయంలో వారి నిబంధనలకు ఈ దేశంలో పండే ధాన్యమేదీ నిలవలేదు. పొడవు పొట్టి, లావు సన్నం, తేమ తరక అన్నీ బెడదే! ఒక్కోదానికి ఒక్కో కోత! ఈ కోతలన్నీ కలిపితే రైతుకు చివరకు మిగిలేది క్రీమే 'రత్న' ధాన్యానికి సంబంధించి గత సంవత్సరం నెల్లూరు ప్రాంత రైతులు ఫుడ్ కార్పొరేషన్‌తో వేగివేసారి వదలకున్నారు. దిగుబడి బాగుంది; సాంకేతిక విషయంలో నిబంధనలకు అనుగుణంగా వుంది; అన్నీ వుండినాయి - కానీ పచ్చగింజ వుందనే కారణం వల్ల నిరాకరించివేశారు. 'రత్న' రకం సహజలక్షణమే అది. దానికి రైతు ఏమి చేస్తాడు? కార్పొరేషన్ నిరాకరించిన ఆ ధాన్యాన్ని ప్రయివేటు వ్యాపారులు మంచిధరకు కొనుక్కొనిపోయారు. అటువంటప్పుడు, ధాన్యం వ్యాపారమంతా ప్రభుత్వమే నిర్వహిస్తే, రైతుకు దిక్కేముంది? ఈ సంవత్సరం ఐ. ఆర్. 20 కి సంబంధించి కూడా ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఇటువంటి ఆక్షేపణలనే మొదలుపెట్టి దట్టమొన్న - ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఒకటో టమొలగొలుకు ధాన్యాన్ని కొనకపోతే, దాని కొలతల ప్రమాణాలు అమలుపరిచే సరికి పుట్టికి నూటడిల్లర తగ్గిపోయింది; మొలగొలుకు కంట్రోలు ధర షష్ఠి (ఫ్లైక్వింటాళ్ళు) రూ 627; బయటి ధర

జనవాణి

అక్షరాలా నిజం!

'ఉగాది ఆకాంక్ష' అనే శీర్షికతో రచించిన సంపాదకీయం (ఏప్రెల్ 6) లోని ఈ వాక్యాలు అక్షరాలా నిజం; "వేర్పాటా-సమైక్యతా అనేదికాదు విచారణీయాంశం. ఈ సమస్య ప్రకోపింపజేసిన అవక్ర, అనాగరిక, ఫాసిస్టు ధోరణులు తలదుకుంటే గుండె నీరైపోతుంది. రాష్ట్రాన్ని విభజించమనడం తప్పుకాదు. ప్రత్యేక రాష్ట్రం కావాలనడం అక్షేపణీయంగాదు. అందుకోసం ఆందోళన జరగడం, వుద్యమం సాగడం, అవాంఛనీయం కాదు. కానీ ఆ ఆందోళన, ఆ వుద్యమం వెర్రితలలు వేయడం, విపరీత ధోరణులు పట్టడం- ప్రజాస్వామ్య చరిత్రలో కనివిని ఎరుగని అనుభవాలనే చెప్పాలి. ప్రజాసత్యమనునేది ప్రజలకే కంటకప్రాయంగా తయారైన వుదంతం బహుశా ప్రపంచ చరిత్రలోనే లేదేమో! ప్రత్యేక రాష్ట్రం.... లక్ష్యాన్ని సాధించలేకపోయిందంటే ఆశయం అపవిత్రమైనదా వల్లకాదు; ఆశయసాధనకు అనుసరించిన మార్గాలు అక్రమము, అవినీతికరమైనందువల్లనే!"

కాని పరిష్కర్తలెవరైనా సరే, ఒకసంగతి దయచేసి గమనించండి. మందిర్ తోడో - మస్జిద్ తోడో - లేకిన్ దిల్ మత్ తోడో (మందిరాన్ని లేక మసీదును పగులకొట్టు, కాని మనసు విరవకు) అన్నారు. తెలంగాణావారికి ఆంధ్రుల పెత్తనంపై మనసు విరిగింది. తెలంగాణాలో జరిగిన కొన్ని చర్యలపై ఆంధ్రులకు మనసు విరిగింది.

నాయకులలో కొందరికి ఏ రాష్ట్రం లాభదాయకం, మరికొందరికి విశాల లాభసాటి. ఆ లాభనష్టాలను కట్టిపెట్టి ఉభయ పక్షాలవారు ఒకచోట కూర్చొని పరిస్థితిని పరిశీలించవలసి యున్నది. అభిప్రాయ భేదాలకు తావివ్వకుండా సామరస్యంగా పరిష్కరించుకోవడం కూడదా అక్షరమా?

హైదరాబాదు —చుండి జగన్నాథం

▲

అమ్యూజ్‌మెంటు ప్రలోభం!

పెళ్ళిళ్ళు మొదలు పంటలాయితే మేళాలవరకూ, ఏ సందర్భంలోనైనా - ఏ స్థలంలోనైనా సోడు విడిచితే ఇనపబేడి ప్రజా సేవకులుగా కృషిచేస్తున్నామన్న పలుకులే మాటలోయి తప్ప అభిమానాన్ని పొందనైన ఈ కేంద్రాలు జరగటంలో అన్నివిధాలా, చివరికి కట్టలేకా కూడా దోపిడీకి, వంచనకు గురవుతున్నారు- ఇది కడు శోచనీయం.

ఉదాహరణకు యిటీవల నెల్లూరులో వెలసిన జూబ్లీ ఎగ్జిబిషన్ అండ్ అమ్యూజ్‌మెంట్సునే చూడండి. దీనిని కంచేస్తేలో దానికి గొప్ప పరిశీలన అవసరంలేదు. ప్రజలవద్దవున్న సంపదను కొల్లగొట్టడం తప్ప మరో ఉద్దేశ్యంలేదు దీని నిర్వాహకులకు. అసలు ఇందులో ఏమి కాకమూ లేదనుకోండి! దీని ప్రలోభంలో చిక్కిన చాలామంది తమ సర్వస్వం పోగొట్టుకొని, బికారులై, చివరకు ఆత్మహత్యలకు కూడా పాల్పడుతున్నారు. ఇంకా ఎన్నో అనూహిత పరిణామాలు సంభవిస్తున్నాయి.

ఉత్తమాదర్శాలను పెంపొందించాల్సిన ప్రభుత్వం యిలాంటి సంస్థలకు లైసెన్సులిచ్చి పెద్ద తప్పుచేస్తున్నది? దీనివిషయమై జిల్లా అధికారులు చర్యతీసుకోగలరా?

నెల్లూరు —ఎడవల్లి హరిప్రసాద్

—

అనాడు రూ 630 లు; ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కోతలుపోతే రూ 450 లు కాబోలు లేలిందట. ఆ రైతులు లబ్బున కొట్టుకున్నారు. ఈ విధంగా వుంటుంది ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వ్యవహారం! ధాన్యం కొనుగోలంతా ఫుడ్ కార్పొరేషనే చేయవలసివస్తే, ప్రజలకు వస్తులు, ఆకలి చావులు తప్ప, అన్యమార్గం వుండదు.

ధాన్యం ధరకాని, పంపకం కాని ప్రస్తుతం ఆందోళనకరంగా ఏమీలేవు. కొరత లేదు; ధర ఇదిగో అంత దారుణంగా పెరగలేదు. ఇతర వస్తువుల పెరుగుదలతో పోలిస్తే బియ్యం ధర పెరుగుదల స్వల్పం. రైతు కొనే వస్తువుల ధరలతో పోలిస్తే ధాన్యం ధర పెరగనేలేదనిపిస్తుంది. ఉదాహరణకు చూడండి; కిలో మూడు రూపాయలుండిన వేరుశనగనూనె ఒక్కసారి పదిరూపాయలైంది; కిలో రెండు రూపాయలుండిన చింతపండు నాలుగు రూపాయలకు ఎగబ్రాకింది - ఈ విధంగా పెద్దా చూస్తే, ప్రతి వస్తువు ధర నాల్గింతలు పెరిగినట్లు తేటతెల్లమౌతుంది. కాని ధాన్యం ధర మాత్రం వాటితోబాటు పెరగలేదు. ప్రస్తుతం వున్న నిర్బంధాలే దానికి కారణం కావచ్చు. ధాన్యం ధర, రవాణాలను నియమబద్ధం చేయుటకు ఈ నిర్బంధాలు చాలుననేది దీనివల్ల స్పష్టమవుతుంది. అటువంటప్పుడు అసాధ్యమైన పనికి ఎందుకు పూనుకోవాలి? మార్కెట్ నంతా ఎందుకు కలవరించుకోవాలి?

ప్రభుత్వ నిల్వలు సులభంగా పెంచుకొనుటకు మార్గం లేకపోలేదు. ప్రభుత్వ నిర్ణీత ధరకు-మార్కెట్ ధరకు ఎక్కువ తేడా వుండడం వల్లనే దొంగమార్కెటు, దొంగ రవాణాకు ఆస్కారం కలుగుతున్నది. ప్రభుత్వం నిర్ణయించే ధర న్యాయమైంది, గిట్టుబాటైదిగా వుంటే, రైతే ముందుకు వచ్చి తన ధాన్యాన్ని యిచ్చివేస్తాడు. రైతుల్లో ముప్పాతికవంతు పంటచేతికి వచ్చిన వెంటనే అమ్మేసుకుంటారు నిల్వవుంచుకునే స్థితిగతులు వారికి వుండవు. సాధారణంగా ఈ సమయంలో నెల్లూరు ప్రాంతంలో పుట్టి ధాన్యం రూ 600 లు మొదలు రూ 650 ల వరకు వుంటుంది. ప్రభుత్వ ధర కనీసం రూ 600 లుగా నైనా నిర్ణయిస్తే, రైతు యిదేచ్ఛగా ఇవ్వడానికి వీలుంటుంది. ప్రభుత్వ ధరకు - మార్కెట్ ధరకు తేడా ఎక్కువ లేనపుడు, మిల్లరు కూడా, తన దామాషా బియ్యాన్ని ఫుడ్ కార్పొరేషన్‌కు సంతోషంగా ఇచ్చుటకు అవకాశముంటుంది. చీకటి కొను బజారు ప్రాంతాలకు దొంగరవాణా జరగకుండా అరికట్టగలిగితే, ప్రభుత్వం అడిగిందే దానికంటే ఎక్కువ నిల్వలు చేకూరతాయి. అందుకే ఆ కాలమైన, ఇబ్బందిలేని ఈ మార్గాన్ని వదలి, ఆహార సమస్యను క్లిష్టతచేసే విధానాలను అనుసరించడం శోచనీయం.

ఆహారధాన్యాల విషయంలో మాత్రం చెలగాటాలాడవద్దని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. తిరుగు తిరుగుడు, అలజడి, ఆందోళనలతో దేశాన్ని అశాంతిమయం గావించవద్దని, ఆహారధాన్యాల టోకువ్యాపారాన్ని స్వాధీనం విషయం పునరాలోచించవలసిందని కోరుతున్నాము. కూడదనుకుంటే, వ్యవసాయోపకరణాల కొరత - మితిమీరిన ధరలు, నిర్మూలిస్తూ కిలోకు చీకటి కిలో పొడు మార్కెట్ నిర్మూలించి కూడా నెత్తినంచకే, వుత్పత్తి విషయంలో రైతు వుత్సాహం పూర్తిగా పడిపోతుందని హెచ్చరిస్తున్నాము.

—

మోహన్ ధారియా సూచనలు ప్రధాని అనుసరిస్తుందా?

రెండు పోరాటాల మార్గాలను రైట్ వింగ్ నాయకులు హనుమాన్ నడుమ రైల్ ... వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశంలో ... అంతకంటే మెరుగైన పరిణామాన్ని ఏమైనా దూరాన చూపించలేదు. ఆ వేళ, ఒత్తిడివలన, ఈ పరిణామంలో మార్పు వస్తే అది అతి కాలంలోనే సమాప్తం కాగలదు. వస్తుస్థితి ఇట్టిది.

ఇంతకూ నాయకులకు నాయకత్వం వహించే వీరనారి వంటి ప్రధాని ఇందిరా గాంధీ ఏమన్నారు? ఆమె మితభాషి, కార్యవాది కనుక ఒక్కమాటలో తన అభిప్రాయపు సారాంశాన్ని తెలియజేసింది:

కడ. కీ. శే. రామమనోహర్ లోహియా (సుప్రసిద్ధ సోషలిస్టు నాయకుడు, తీవ్రతరమైన సోషలిస్టుపార్టీ సంస్థాపకుడు) గావించిన ఒక ప్రస్తావననే, భారతీయ జనసంఘం నేడు ఆమోదించినది రూ 2,500 లు ఒక కుటుంబానికి ఖర్చు కావలెను అంతకంటె కారాదు - కుటుంబము అంటే తల్లిదండ్రులు, మగ్గురు బిడ్డలుగలది - అదీ ప్రతిపాదన.

న్యాయంగా సంపాదించవలెననే సూత్రం ఒకటున్నది. దానిని పరోక్షంగా దాటవేసే ఈ ప్రతిపాదన నెరవేరుస్తుంది. ఒక పరిమితి కంటె వ్యయం చేయ

★ ★ చుండి జగన్నాథం ★ ★

"ఇప్పుడు మేము సోషలిజమును అమోదించాము ఇందుకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నాము ఇంతవరకు చేసిన కృషిని పటిష్ఠం చేయవలసివున్నది. ఇప్పుడు వాస్తవంగా ప్రత్యేకపోరాటం అవసరంలేదు."

ప్రధానమంత్రి నుడువులోని రెండవ వాక్యం సంశయాస్పదం. సోషలిజం అమలు జరగడానికి అవసరమైన చర్యలు కాంగ్రెస్ కేంద్ర-రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తీసుకుంటున్నవా? కొని చర్యలు తీసుకున్నవి. అంతే. అవైనా హృదయపూర్వకంగా తీసుకున్నవా లేక ప్రజానీకాన్ని ఆకర్షించడానికి తీసుకున్నవా అనే ప్రశ్న కొక్కరిస్తోంది.

ఇక ప్రత్యేక సోషలిస్టుపోరాటం అవసరంలేదనే ప్రధాన మంత్రి అభిప్రాయం. పోరం పడాన వరాలల్ వుప్పుకున్నట్లుగా 'బ్లిట్జ్' పత్రికా రిపవరి కరంజియా పోరం చరిత్రను ప్రస్తావించి దాని ప్రయోజనాన్ని వెల్లడించింది, దానివలన కాంగ్రెస్‌సంస్థ లాభం పొందకూడదా అని గుచ్చి గుచ్చి ప్రధానమంత్రిని ప్రశ్నించాడు, కడకు ప్రాధేయపడినాడు. కాని ప్రధానమంత్రి ససేమిరా అన్నది.

కాంగ్రెస్ (ఇందిరా కాంగ్రెస్ మొత్తం) సోషలిజంవైపుకు దారితీయవలెననీ, ఇందుకు తీవ్రంగా ప్రతిచే శక్తులను అంతలో వుండనిచ్చే పద్ధతికి తన ప్రోత్సాహం ఎన్నడూలేదనికూడా అమె స్పష్టీకరించింది.

అతే, మోహన్‌ధారియా సూచనలను అమె అనుసరిస్తుందా? అనుసరిస్తే, సోషలిస్టుపోరం రద్దుకు వ్యతిరేకమైన అర్జున అరోరా మౌనం వహించక తప్పదు.

మోహన్ ధారియా సూచనలకు భారతీయ జనసంఘం చేసిన ఒక సూచనకు జోడిస్తే క్షేమగ్గా వుంటుంది! అత్యున్నతవర్గ

ఇండియాలో కొత్త అమెరికా రాయబారి
డాక్టర్ డేనియల్ పి. మొయినిహాన్

రానప్పుడు, అధికంగా ఏదో ఒక తీరున సంపాదించే విధానాన్ని సాధారణంగా ఎవరు అనుసరించరు. అందువలన, యీ సూచన భారతీయ జనసంఘ కార్యక్రమ వేదికలో కంటే, సమసమాజాన్ని కోరే ఇందిరా కాంగ్రెస్ సంస్థ కార్యక్రమ వేదికలో చక్కగా మిళితమవుతుంది.

అందువలన, మోహన్‌ధారియా ప్రతిపాదనలతో దీనిని కల్పి చదువుకుని, రాడికల్ కాంగ్రెస్ వాదులు తమ సంస్థను అతీరుగా రూపొందించుకుంటారా? అనేది సవాల్!

సుభాషచంద్రబోస్ స్వప్నాన్ని, ఎమ్. ఎన్. రాయ్ పూనికనూ (నాడు సఫలం కాని పూనికను) రాడికల్ కాంగ్రెస్ వాదులు సాకారంచేసి, తమ పార్టీని పురోగామి కార్యకర్తల పార్టీగా సిద్ధం చేస్తారా?

ఇంతకూ మోహన్ ధారియా ఏమన్నాడు? రెండుపక్షాల రూపాయల ఆస్తులు జేసే ఆస్తికంటె అదనంగా ఏ కాంగ్రెస్ వారికీ వుండరాదు - నెలకు రూ 2000-3000 లకు మించి ఆదాయం వుండేవారే కాంగ్రెస్‌లో సంఘాలకులు కావలెను. ఎక్కువవుంటే విసర్జించవలెను. పార్టీకిన్వమనంసి, ఇంకో విధంగా దానిని సద్వినియోగం చేయమనండి - కార్యకర్తల పార్టీగా ఇందిరా కాంగ్రెసు తయారుగాలేదు అదీ ధారియా ధోరణి!

భారత-సోవియట్ మైత్రి సమితి, లోహియా-అది అవసరమే-కాని సోషలిస్టు ఫోరంపేరిట జరిగిన కృషి బాధ్యానికంటె ప్రమాదమైనదని చంద్రశేఖర్ (యంగ్ టర్క్) అన్నాడు రమారమి ప్రధానమంత్రి వలపులకు అనుకూలమైన ధోరణి వ్యక్తపరచాడు.

సోషలిస్టుపోరం ఫలితంగా ఇందిరా కాంగ్రెస్‌లో గడబిడ హెచ్చుగా వచ్చింది గాని సోషలిజం ఎక్కడగా రాడానికి మాతుగా మరొక ఫోరం (నెహ్రూఫోరం) ఉద్భవించిందని ఒకరన్నారు.

పరిశీలకులడుగుతున్నారు-" ఈరెండు ఫోరములు ఎవరికనునన్నలలో మొదలినవో-వీటికి నిజమైన సృష్టికర్తలెవరో తెలుసుకోవచ్చునా-మొత్తం కాంగ్రెస్ సోష

—తరువాయి 9 వ పేజీలో

ఉన్నాలాటు—

కమ్యూనిస్టులకు అభినందనలు—
'విశాలాంధ్ర'కు జేజేలు!

నేను కమ్యూనిస్టులను అభినందిస్తాను; మనసారా అభినందిస్తాను. మీరు అభినందించవలసినంత గొప్పేమి అని అనవచ్చు. గొప్పేమిలేదు; నా సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేయాలనుకున్నాను; అందువల్ల అభినందిస్తున్నాను. అంతే!

ఇప్పుడెందుకు ఈ అభినందన? నిజంగా ఎప్పుడో వ్రాయవలసినమాటిది ఇప్పుడు అవకాశం కలగుతున్నది. ఎప్పుడైనా వ్రాయదగినది, వ్రాయవలసినది.

ఒక్కొ అనుభవం మనిషిలో ఎన్నో మార్పులు తెస్తుంటుంది; ఒక్కొ సంఘటన కళ్లు తెరిపిస్తుంటుంది- పాలు తాగిస్తుంటుంది మరొకసారి వేళ్ళాకల్పితుంటుంది. మనిని మనిషి తీర్చుతుంటుంది. మొన్నటి జైఆంధ్ర ఉద్యమం ఈ రచయితకు సంబంధించినంతవరకు మానస సాగరమథనమే అయింది. అందులో హాలాహలమేదైనా వుత్పన్నమైవుంటే అది ఏకు దిగమింగాడు; మూగగా, మౌనంగానే దిగమింగాడు. దిండించడానికి అమృతంలేదు కాని; పాఠకులతో పాటు పాలుపంచుకోదానికి ఆలోచనలు, అభిప్రాయాల మాత్రం కొల్లలుగా మిగిలాయి. అందులో ఒకటి ఈ అభినందన.

నేను కమ్యూనిస్టులను అభినందించడం, కామ్రేడ్ స్వతంత్ర పార్టీ మహాసభ వేదికనలంకరించడం - కండమించు రెండూ ఒకటే. అయన హోదరులో రాజకీయ వ్యూహం ఏమైనా వున్నదేమో తెలియదు కాని, నా అభినందన నిష్కపటమైంది; రాజకీయాలకు అతీతమైంది; గుండె లోతుల్లోంచి వచ్చింది.

ఇంతకూ నేను కమ్యూనిస్టులను అభినందించ దలచింది జైఆంధ్ర ఉద్యమ సందర్భంలో వారి వైఖరిని. సమైక్యత శ్రేయస్కరమా, వేర్పాటు మంచిదా అనే

యథార్థవాది

మీమాంసతో నిమిత్తంలేదు విశ్వసించిన దానికి కట్టుబడడం, వీటికి ఎవరి వంతనివ్వనాని బడడ మారిన ఈ కాలంలో మామూలు విషయాలు కావు. పార్టీ క్రమశిక్షణను తిరస్కరించడం, గుడ్డిగా అనుసరించడం మూర్ఖత్వం క్రింద పరిగణింపబడవచ్చు; అప్రజాస్వామికం క్రింద లెక్కింపబడవచ్చు; బానిసత్వం క్రింద కాని పడవచ్చు కాని పదవికైతే పార్టీ, పాలసీకైతే ప్రజాస్వామ్య సూత్రం వల్లించడం కంటే అది మేలుకాదా? మనిషి మాత్రం పార్టీ స్థానికి వ్యక్తిత్వం అడ్డురావడం కంటే అది మెరుగుకాదా? ఏరు దాటిన తర్వాత తెప్పను తగులవేయడం కంటే, ఎక్కిన కొమ్మను నరికివేయడం కంటే-గుడ్డిగానైనా మంచి చెడులు రెంటిలో

—తరువాయి 10వ పేజీలో

ఆంధ్రోద్యమం : ఆరు నెలల డైరీ

డిసెంబరు

1 తేది:

ప్రధాని పంచసూత్రాలకు కాంగ్రెసు లెజిస్లేచర్ పార్టీ ఆమోదం- పి. వి. ప్రసంగాన్ని బి. గ., సాగి బ్రహ్మాండంగా ప్రశంసించారు.

ఆంధ్రమంత్రులకు పి. వి. 3 గంటలు వ్యవధి ఇచ్చి తేల్చుకోమన్నారని, పంచసూత్రాలను ఆమోదించకపోతే మంత్రి పదవులు వదలుకోవాలని హెచ్చరించాడని 'ఆదిజారైతు' వార్త.

నెల్లూరు 'ఆంధ్రప్రజా పరిషత్తు' సభలో లచ్చన్న, కొండయ్య, పాపిరెడ్డి ఎర్ప పంచసూత్రాలను తిరస్కరించారు.

2 తేది:

జనసంఘ నాయకుల రాష్ట్రపర్యటన- తె. ప్ర. స. రాష్ట్రవిభజన కోరింది. ఆంధ్రప్రాంతీయ విద్యార్థుల 'బంద్'ను జయప్రదం చేయాలని ...

3 తేది:

తెలంగాణా విద్యార్థులు పంచసూత్రాలను అమోదించారు. ఆంధ్ర ఎన్జీఓలు 7 తేదీనుండి 10 రోజులు సమ్మె చేయాలనుకున్నారు.

4 తేది:

రాష్ట్ర కాంగ్రెసు 8 9 తేదీల్లో విజయవాడలో సమావేశమై పంచసూత్రాలను గురించి చర్చిస్తుందని అధ్యక్షుడు అస్మాయిల్ ప్రకటన.

5 తేది:

'ఆంధ్రబంద్' ప్రశాంతంగా జరిగింది. ఆంధ్ర మంత్రులు ప్రధాని దర్శనంకోసం చూస్తున్నారు. ఎ. పి. సి. సి. సమావేశం వాయిదాపడింది.

6 తేది:

7 గురు తెలంగాణా టి. ప. చేర్మన్లు పంచసూత్రాలను బలపర్చారు.

7 తేది:

ఎన్జీఓలు సమ్మె ప్రారంభించారు.

8 తేది:

9 మంది మంత్రుల రాజీనామా- కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడి చేతికిచ్చారు. వారిలో 5 మంది ప్రధానిని కలుసుకొని తాము విభజనకు వ్యతిరేకులమని ... చెప్పారు.

9 తేది:

9 మంది మంత్రులు హైకమాండ్ ఆదేశంకోసం ఒకటిరెండు రోజులు వేచి వుండాలని తీర్మానించుకొన్నారు.

10 తేది:

పి. వి. వైఖరి ప్రధాని అభిప్రాయం- పంచసూత్రాల్లో మార్పు వుండబోదు. 9 మంది మంత్రుల రాజీనామా సంగతి తనతో చెప్పలేదని పి. వి. ప్రకటన. విజయవాడలో కేంద్ర కార్యాచరణ సంఘం ఏర్పాటైంది.

11 తేది:

ఆంధ్రప్రాంతపు డాక్టర్లు నిరవధిక సమ్మె ప్రారంభించారు. కేంద్రకార్యాచరణ సంఘం అధ్యక్షవర్గానికి తెన్నేటి, లచ్చన్న, యడ్లపాటి, శ్రీనివాసరెడ్డి ఎన్నికయ్యారు.

12 తేది:

గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు కూడా సమ్మెలో చేరారు. కేంద్ర కార్యాచరణసంఘ అంధ్ర ప్రకార్యాచరణసమితి మా, పన్నుల నిరాకరణోద్యమాన్ని చేపట్టింది.

13 తేది:

మంత్రి బత్తిన సుబ్బారావు తన రాజీనామాను ముఖ్యమంత్రికి పంపాడు. మిగతామంత్రులు ఆరకాటంలో పడ్డారు.

14 తేది:

కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు- కాకాని ... ప్రభాకరరావు, వల్లా వెంకట్రావు వసంత నాగేశ్వరరావు, మక్కా పీటర్‌పాల్- పార్టీనుంచి సస్పెండ్ చేయబడ్డారు. రాష్ట్ర విభజన అసాధ్యం- పి. వి. ప్రకటన.

కమిటీ పంచసూత్రాలను రద్దుచేయడానికి తీర్మానించింది.

17 తేది:

విజయవాడ సమావేశం- 78 మంది ఎం. ఎల్. ఏ. లు, 19 మంది ఎం. ఎల్. సి లు, 8 మంది మంత్రులు, ఒక్క మాజీ మంత్రి, 10 మంది జి. ప. చే. లు హాజరయ్యారని వార్త. ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రం కోసం ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించారు.

8 మంది మంత్రులు విజయవాడనుండి

ప్రధాని రావాలి!

"....ఆమె రాష్ట్రానికి రావాలి; రాష్ట్రంలోని వాతావరణాన్ని స్వయంగా చూడాలి; అందరు నాయకులతో చర్చలు జరపాలి; ఒక రాజీపథకానికి అందరినీ ఒప్పించాలి; పరిస్థితులను ప్రజలకు నేరుగా చెప్పాలి. ఆమె రాష్ట్రానికి రాగలిగితే, పరిస్థితులను చూడగలిగితే, కష్టసుఖాలను స్వయంగా వినగలిగితే, సామాన్య ప్రజలతో నేరుగా మాట్లాడగలిగితే పరిష్కారం అసాధ్యమని మేమనుకోము; పరిస్థితులు సర్దుబాటుకావడం కష్టమని మేము భావించము."

—15-12-72 'ఆదిజారైతు' సంపాదకీయంనుండి.

మచిలీపట్టణంలో మంత్రులు కాకాని, కృష్ణమూర్తినాయుడు గార్లను విద్యార్థులు చుట్టుముట్టారు. వీలారులో ఎం. పి కొమ్మారెడ్డి సూర్యనారాయణను విద్యార్థులు ఘెరావో చేశారు.

15 తేది:

నెల్లూరు జి. ప. ఛేర్మన్ మేగోరి 'జై ఆంధ్ర' లో కలిశాడు. కలెక్టరాఫీసు మీద జై ఆంధ్ర జెండా ఎగరేశారు, బంద్ ప్రశాంతంగా జరిగింది.

16 తేది:

కేంద్ర మంత్రివర్గం పొలిటికల్ అఫైర్స్

పి. వి. కి రాజీనామా ఇచ్చారు. ... చెప్పారు వారంతా సమైక్యతను కోరేవారైనా ప్రజాభిప్రాయానికి తలవొగ్గవలసి వచ్చిందన్నారు. 'మా ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమయ్యాయి' అన్నాడు వల్లూరి సుబ్బరాయుడు.

18 తేది:

పార్లమెంటులో ముల్కీబిల్లు వాయిదా- 60 మంది ఎం. ఎల్. ఏ లు ప్రచండ్గా ... బలపర్చారు. గూడూరు ఎం.ఎల్.ఎ. కానకృష్ణారావు డిస్మిస్ చేయబడ్డారు.

—తరువాయి 10వ పేజీలో

మూడు కొత్త వంగ రకాలు

దక్షిణాదికి అర్క కుసుమాకర్, అర్క శిరీష్ ఎక్కువ అనుకూలమైనవి

మైసూరు రాష్ట్రమునకు చెందిన హెస్సరఘట్టలోని భారత ఉద్యాన కృషి పరిశోధనా సంస్థవారు అర్కశీల్, అర్క కుసుమాకర్, అర్కశిరీష్ అనే మూడు కొత్త వంగ రకాలను రూపొందించారు.

అర్కశీల్

ఈ వంగమొక్కలు ఎక్కువ కొమ్మలతో పొదవుగా, ఎత్తుగా పెరుగుతాయి. వంకాయలు ఒకమోస్తరు పొడవుగా, దళసరి చర్మముతో, ముదురు ఊదారంగులో, ఆకర్షణీయముగా వుంటాయి. వీటిలో గింజలు తక్కువగా వుండి, ఎక్కువ గుజ్జుతో త్వరగా ఉడికే స్వభావము కలిగివుంటాయి. ఒక్కొక్క వంగమొక్కకు సగటున 50 నుండి 55 కాయలు కాస్తాయి. హెక్టారుకు 15 కిలోగ్రాముల అమోనియం నల్ఫేట్, 150 కిలోగ్రాముల సూపర్ ఫాస్ఫేట్ మరియు 50 కిలోగ్రాముల మ్యూరియేట్ ఆఫ్ పొటాష్ వంతున వేసినప్పుడు సగటున 585 క్వింటాలుల పంట వచ్చింది.

అర్కకుసుమాకర్

ఈ రకం వంగమొక్కలు పొట్టిగా, ఎత్తయిన కొమ్మలతో పెరుగుతాయి వంకాయలు లేతవేళ్ళ ఆకారములో ఆకర్షణీయమైన లేత ఆకుపచ్చరంగులో వుంటాయి. అర్కకుసుమాకర్ వంకాయలు తక్కువ గింజలతో, ఎక్కువ గుంజుతో, త్వరగా ఉడికే స్వభావము కలిగివుంటాయి. సగటున ఒక్కొక్క మొక్క 70 నుండి 75 కాయలు కాస్తుంది. ఒక్కొక్క గుత్తికి 5 నుండి 7 కాయలవరకూ వుంటాయి.

హెక్టారుకు 150 కిలోగ్రాముల అమోనియం నల్ఫేట్, 150 కిలోగ్రాముల సూపర్ ఫాస్ఫేట్ మరియు 50 కిలోగ్రాముల మ్యూరియేట్ ఆఫ్ పొటాష్‌లను వేసినప్పుడు హెక్టారుకు 580 క్వింటాలుల కాయలు కాచాయి. ఈ రకం త్వరగా కోతకు వస్తుంది.

అర్కశిరీష్

ఈ రకం వంగమొక్కలు పొదవుగా, నిటారైన కొమ్మలతో పెరుగుతాయి. వంకాయలు నేరుగా వుండి, తెల్లనివి. లేత ఆకుపచ్చరంగులో, చక్కని చర్మముతో, బాగా పొడవుగా వుంటాయి. త్వరగా కోతకు వస్తాయి. సగటున మొక్క 1 కి 25 నుండి 30 కాయలు కాస్తాయి. హెక్టారుకు 150 కిలోగ్రాముల అమోనియం నల్ఫేట్ 150 కిలోగ్రాముల సూపర్ ఫాస్ఫేట్ మరియు 50 కిలోగ్రాముల మ్యూరియేట్ ఆఫ్ పొటాష్ వంతున వేసినప్పుడు హెక్టారుకు 585 క్వింటాలుల పంట వచ్చింది.

అర్కశీల్ రకం వంగకాయ ప్రధానిగా [illegible] దేశమంతటా పండించవచ్చును. దక్షిణప్రాంతములో అర్కకుసుమాకర్, అర్కశిరీష్ రకాలను ఎక్కువగా వాడే అవకాశం వుంది. అంతే కాక లేత ఆకుపచ్చరంగులో వుండే వీటి కాయలను బీహారు, పశ్చిమబెంగాల్, ఉత్తరప్రదేశ్‌లో కూడా అనేకరకాల వంటలకు తయారుచేయడానికి ఉపయోగించుతారు.

పండించే పద్ధతి

వంగపంటను పండించుటకు బాగా నీరు పడియు, సారవంతమైన నేలలు

— 8 వ పేజీలో

ఉప్పుద్వారా ధాన్యపు తేమను అరికట్టవచ్చు!

ఎక్కువ తేమవుండే ధాన్యమును నిలవ చేయుటవలన సుమారు 5-10 శాతము ధాన్యము నష్టము గలదని అంచనా వేయబడింది. ఆ తరువాత ఈ ధాన్యమును మిల్లులో వేసినప్పుడుకూడా మరి నష్టము కలుగుతుంది. ఇటువంటి చెమ్మధాన్యమును నిలవచేయుటవలన ధాన్యము పూరిపోవుట, బూజుపట్టి బియ్యపురుచి పోవుట, కొన్ని సూక్ష్మక్రిమిపదార్థములు వృద్ధిచెందుట జరుగుతుంది.

మామూలుగా వంటకు వాడుకొనే పొడి ఉప్పును సరియైన సమయములో ఉపయోగించినట్లయితే పైభాగమునుండి ధాన్యమును రక్షించవచ్చునని కనుగొనబడింది.

ధాన్యపు గింజలోనికి ప్రవేశించకుండా

ఐ. సి. ఏ. ఆర్.

పొడిచేసిన ఉప్పు ధాన్యము పొరలపై తేమను నిరోధించగలదని తమిళనాడులో విస్తృతముగా జరిపిన పరిశీలనల ననుసరించి తేలింది.

తయారైన కోతకు సమీపములోవున్న ధాన్యపు కంకులపై నీటిలో కలిపిన ఉప్పు మిశ్రమమును చల్లుటవలన రెండు రోజులలో ధాన్యము పూర్తిగా ముగ్గి కోతకు వచ్చునప్పుడు, ధాన్యపు గింజలలోని తేమకూడా చాలాభాగము తగ్గించబడుతుంది. దీనివలన తయారైన పంటను శీఘ్రముగా కోయుటకుకూడా వీలౌతుంది. ధాన్యపు గింజలపై ఉప్పు చేరుటవలన విత్తనములు మొలకెత్తకుండా ఎక్కువకాలము నిలువ వుంచుటకూడా వీలౌతుంది. దీనివలన మొలకెత్తే గింజల శాతము ఏమాత్రమూ తగ్గిపోదు. [ఐ. సి. ఏ. ఆర్]

రాయల్ సొసైటీ గౌరవాన్ని పొందిన ప్రథమ వ్యవసాయ పట్టభద్రుడు

డాక్టర్ ఎం. ఎస్. స్వామినాథన్

భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థ డైరెక్టర్ జనరల్, మరియు భారత ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగా పనిచేస్తున్న డాక్టర్ ఎమ్. ఎస్. స్వామినాథన్ లండన్ రాయల్ సొసైటీ సభ్యులు (ఫెలో ఆఫ్ రాయల్ సొసైటీ- ఎఫ్. ఆర్. ఎస్.) గా ఎన్నుకోబడినారు.

డాక్టర్ స్వామినాథన్ రాయల్ సొసైటీకి గౌరవించబడిన ప్రథమ వ్యవసాయ పట్టభద్రులు. రాయల్ సొసైటీ స్థాపించబడిన 1660 నుండి ఇంతవరకు కేవలము 19 మంది భారతీయులుమాత్రమే ఈ గౌరవాన్ని పొందగలిగారు.

ప్రకృతి విజ్ఞానాభివృద్ధి ధ్యేయముతో రాయల్ సొసైటీ స్థాపించబడింది ఈ సొసైటీ ప్రస్తుత అధ్యక్షులు నోబెల్ బహుమానగ్రహీత సర్ అలెన్ హాడ్జ్‌కిన్. రాయల్ సొసైటీకి గౌరవించబడిన, పేరుపొందిన భారతీయ శాస్త్రజ్ఞులు డాక్టర్ బి. పి. పాల్, డాక్టర్ సతేన్ బోస్, డాక్టర్ సి. ఆర్. రావు, ప్రొఫెసర్ టి. ఆర్. శేషాద్రి, ప్రొఫెసర్ ఎం. జి. కె. మీనన్.

1925 లో జన్మించిన డాక్టర్ స్వామినాథన్‌కు అసంఖ్యాకముగా జాతీయ, అంతర్జాతీయ పురస్కారాలు లభించాయి. వీటిలో సర్ శాంతిస్వరూప్ భట్నాగర్

పురస్కారము (1961), చెకోస్లోవాక్ అకాడెమి ఆఫ్ సైన్సెస్ వారి మెండెల్ సెంటినరీ పురస్కారము (1965) బీర్బల్ సాహనీ పురస్కారము (1965), రమోన్ మాగ్‌సేసే పురస్కారము (1973), అమెరికా యన్ నేషనల్ సైన్స్ ఎకాడమీవారి [illegible] తోప్పన పురస్కారము (1873), డాక్టర్ స్వామినాథన్‌కి అంతర్జాతీయ ఖ్యాతిని ఆర్జించినాయి. 1967 లో భారత ప్రభుత్వముచే పద్మశ్రీ పురస్కారము 1972లో పద్మభూషణ్ పురస్కారము ప్రదానము చేయబడినాయి.

డాక్టర్ స్వామినాథన్ 250 కిపైగా అత్యున్నత శ్రేణికి చెందిన విజ్ఞానశాస్త్ర వ్యాసాలను ప్రచురించారు. విజ్ఞానశాస్త్రములో డాక్టరేట్ పట్టానికై 50 మందికి పైగా విద్యార్థులకు మార్గదర్శకత్వము వహించారు.

1964 లో దేశావ్యాప్తముగా నేషనల్ డిమాన్‌స్ట్రేషన్ పథకాలను ప్రవేశపెట్టుటలో డాక్టర్ స్వామినాథన్ ప్రముఖపాత్ర వహించారు. వ్యవసాయదారుల పొలాలలో జరిపిన ఈ ప్రదర్శనలలో శాస్త్రజ్ఞులు ప్రత్యక్షముగా పాల్గొనే అవకాశము కలిగింది. దీనిద్వారా శాస్త్రజ్ఞులకు రైతులకు మధ్య ప్రత్యక్ష సంబంధము ఏర్పడింది.

దీర్ఘకాలిక సమీపములో వుండే "జాంతి

—తరువాయి 9-వ పేజీలో

పుస్తక పంచయం

'ధూర్జటి'

అష్టదిగ్గజములలో నొకడుగా పేరొందిన ధూర్జటి ఆంధ్ర సాహిత్యమును పునీతమొనర్చిన మహాకవులలో నొకడు. అతని కవిత్వమందును, అతని వ్యక్తిత్వమందును ఒక మహత్తు, ఒక వైచిత్రి, ఒక అద్భుతము ఇమిడివున్నది. అతని 'శ్రీ కాళహస్తీశ్వర శతకము'ను పఠించిన తెనుగువానికి కవిగా అతని శక్తి, మనిషిగా అతని ఆర్తి కత్తిగా అతని మూర్తి సాక్షాత్కరించక పోవు. అతని పలుకును, అతని జీవిత కవిత్వమునందే క జీవితము నందును వ్యక్తాన మహారము. [illegible] వలె అతడు పరమ పవిత్రుడు కాడు. శ్రీనాథునివలె పుట్టుభోగి కాడు. పోతనవలె పుట్టుభక్తుడునూ కాడు. ప్రబంధకవుల వలె శేనల సుఖాలనుడుకాడు. అతని జీవితమున రాగద్వేషములు, శాంతత్వంగారములు ఒకదానితో యొకటి పోటీపడి పరవళ్ళు ద్రొక్కినవి. సామాన్యునివలె అతడు జీవితమునందలి అన్నిరకముల ఒడిదుడుకులను, ఎందరిపాటులను, అనకతవకలను రుచిచూచినాడు. అందగత్తెయైన వేశ్య కౌగిలిలో కరించరాని మోహముతో కట్టుబడి సంచరించినాడు. అధర్మపరాయణులైన మహారాజ కృపైదుకంలోని మానవమాత్రుల దూరాహారం ద సాహసోపేతమైన వాక్కులతో తీవ్రముగా గర్హించినాడు. అతని వాక్కు రెంత "అతులిత మాధురీ మహిమ్యా కము"లో అంతటి "దారుణాఖండల శస్త్ర తుల్యము"లు కాద. భక్తికై రాజులవద్ద చేరి, తత్సాన్నిధ్యదోషమున భోగలాలసకు లొంగిపోయి, లోలోపలి సంస్కార బీజమేదో ప్రత్యక్షమైనప్పుడు పైకి రాగా క్రమక్రమముగా కలిదై నుకుని అహంకారు, ఉన్మత్తులైన రాజుల ధర్మాతిక్రమములను రోసి, చిరకాలము గొని విరక్తిమార్గమువైపు పయనించి యావనాచాన వార్ధక్యోదయ సంధి కాలమున శ్రీ కాళహస్తీశ్వరుని పాదసన్నిధిని చేరుకొని ఆ స్వామిని తన కవిత్వముతో ప్రసన్నముచేసుకొని శివైక్యమందిన కవి ధూర్జటి చరిత్ర ఆంధ్రులకు విశేషమగునది. కనుకనే ధూర్జటి చరిత్రను మనకందజేసిన శ్రీ నోరి నరసింహశాస్త్రి గారు మిగుల అభినందనీయులు.

ఆంగ్లమున స్కాట్ వలెనే ఉత్తమ చారిత్రక నవలాసృష్టికుడు తెనుగు సారస్వతమున శ్రీ నోరివారు పేర్గన్నవారు. కవులచరిత్ర లెన్నియో నవలలుగా వారు రచించినారు. అన్నిటా ఈ ధూర్జటి నవలనను మిక్కిలిగా ఆర్ద్రిమటి పీఠికలో వారే చెప్పుకున్నట్లు రచనాకాలమున వారిని లోగొన్న 'కవితా వేశమే' కాదల యును ధూర్జటివంటి భక్తునిగూర్చి, కవిగూర్చి వ్రాయుటలో పెట్టినవారు స్వయముగా భక్తుడును, కవియునూ అగుటవలయును. ఈ రెండు అర్హతలు శాస్త్రిగారికి గలవని ఈ నవల మరల చాటిచెప్పగలదు.

'చారిత్రక నవల' మనకాలము [illegible] కల్పనకేకాక [illegible] సాంఘిక, చారిత్రక నవల [illegible] సాహిత్యమునుల సమ్మేళనము' అన్న శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారి మాటకి శాస్త్రిగారి 'ధూర్జటి' రమ్యోదాహరణము [illegible], చారిత్రక విషయ పరిశోధన శాస్త్రిగారికి గల అభిరుచి, ప్రవేశము సుప్రసిద్ధము. ఇట్టి చారిత్రక నవలలను రచించుటకు చరిత్ర గ్రంథములనుండి నో ప్రణమ్ము పఠించి మననము చేసుకొని [illegible] సాక్ష్యకు కేవల చరిత్రగ్రంథమువారు వివరించు సత్యము సందర్భమునకు కాని, సాంఘిక ము మృగ్యము కావచ్చును. కనుకనే చరిత్రగ్రంథములలో [illegible] జనజీవితములను విశేషముగా ఆకర్షింపవలెనట. అనగా చరిత్రను వధించవలెయుకుటు కల్పనము జోడించవలెనా [illegible] ఆ చారిత్రక కథల కథ దారము సేయు నట్లుండవలెను. ఈ నవలలో చారిత్రక లోన సువర్ణము కాంచనమునకు రత్నము కలిపినట్లు ఒండొంటికి మెరుగులు దిద్ద బడినవి. చారిత్రకనవలలోని చరిత్రయు, కల్పనయు ఒండొంటికి ఉపద్రవకారకములు కారాదు. ఇది అభిధార్థకము. కల్పనావిషయములు శాస్త్రిగారివంటి పేరొందిన మాత్రమే పూనుకొని నిర్వహించునట్లుగా కొనసాగింపగలరు. తాము బోధించదలచిన కల్పనకు 'శ్రీ కాళహస్తీశ్వర మాహాత్మ్యము' నందలి గాథలనే ఆధారముగా గొని తీర్చిదిద్దుటయేగాక, 'శ్రీకాళహస్తీశ్వర శతకమును' ధూర్జటి నోట వెలువడిన మూలకథలవంటి వాటికలకే చారిత్రక సత్యములాధారముగా చరిత్రతో దింపి కట్టుకొనుటయందు శాస్త్రిగారు ప్రదర్శించిన ప్రతిభా విశేషములు మిగుల కొనియాడదగ్గవి.

ఈ 'ధూర్జటి' నవలలో ధూర్జటి జీవిత చిత్రణముతో పెనవేసుకొని సాగిపోయినది పశ్చిమవయసున శ్రీకృష్ణదేవరాయల

'రసిక్'

వారి జీవితచిత్రణ. తురుసంఖ్య ములలో రాయలవారి [illegible] కుండలు, వేసిన తప్పటడుగులు, కర్ణాట సామ్రాజ్యమున ధర్మమునకు సంభవించిన హాని, గ్లాని కన్నులకు కట్టునట్లుల చిత్రించి శాస్త్రిగారి కేలిలి. సాహితీ సమరాంగణ సార్వభౌముడుగా, కవిగా, కవిపోషకునిగా, దిగ్విజేతగా ఆంధ్రుల కతిపరిచితమైన కృష్ణరాయమూర్తి జీవితపు తొలిపుటల లోనిది. [illegible] జీవితమునందలి మలిపుట మనము తెలియగము. ఆ మలిపుటలలో ఎన్ని మలుపులున్నవో, ఎన్ని వంపులున్నవో, ఎంత స్ఖాలిత్యమున్నదో, ఎంత పతనమున్నదో ఈ గ్రంథము మనకు తెలిగింపగలదు. ఇది రక్తినుండి శక్తి, రాగమునుండి వైరాగ్యమునకు పయనించిన ఒక కవీశ్వరుని ప్రస్థాన కీర్తనము మాత్రమేగాదు, ధర్మమునుండి అధర్మమునకు, జ్ఞానమునుండి అజ్ఞానమునకు, ఉదాత్తనుండి ఉన్మత్తకు పయనించిన ఒక మహారాజు పతనవర్ణనముకూడ.

'సత్కారోపాలంభము' ఆధారముగా రాయలకులో నడిచిన కవిత దిగ్విజయము శాస్త్రిగారి హాంకిత్య ప్రకర్షకు దర్పణము [illegible] కొనసాగినది. రాయలవారికి చివరిరోజుల [illegible] వీర్యాన విపరీతమైన పుత్రవ్యామోహమును కల్గుట కథనుగా గలిగి, దృష్టి మాంద్యమును చూపించుటలో శాస్త్రిగారి కార్యకల్పన్ని దారిచిత్రము సుస్పష్టమైనది. ధూర్జటి కుమార్తెకు కల్గిన సాంసారిక పుట్టమ్మలను వర్ణించుటలో శాస్త్రిగారి కళ్ళల పరిణతమైనది. పురందరదాసుల వృత్తాంతము విలువ కథతో అతకు తెలియనీయకొచించు చెప్పుటలో శాస్త్రిగారి కథనైపుణ్యము ప్రకటితమైనది. మోహినికి దర్శితమైన సాక్షాత్కారమగుట ఇవతకీదు తిగాదో మోహినిని రాక్షసముగా భావించుట, నరసింహరాయుల గజయ వ్యవహారములుమున్నగు సందర్భములలో శాస్త్రిగారికి సన్నివేశ కల్పనలోగల నేర్పు తెల్లమైనది. చిన్నాదేవికి రాయలవారికి మధ్యగల అలౌకికమైన ప్రణయానురాగము, చిన్నాదేవి మృతిచెందినపిమ్మట రాయలవారి హృదయము మూగగా ఆక్రోశించిన తీరు శాస్త్రిగారి కవితాత్మను వెల్లడించినవి. ధూర్జటి, రామలింగము, మోహిని మదనము; తిరుమలదేవి, చిన్నాదేవి; తిమ్మరుసు, కొండమరుసు; కృష్ణరాయలు, రామరాయలు; ఇయ్యా పాత్రలు చిత్రనైత్తులు

— తరువాయి 9 వ పేజీలో

జి. ప. సమావేశం

ముల్కీ తీర్మానం మొదటనే పోయింది-

ఎరువుల అరుపులతో పటాల కీచులాటలతో రభసంగా ముగిసింది!

మారిన జిల్లా వర్గరాజకీయ వటం ఎంత శోభాయమానంగా, ఎంత నేత్రానందకరంగా వున్నదీ 19 తేది మధ్యాహ్నం 11 గంటలకు జి. వ. సర్వసభ్య సమావేశంలో ప్రత్యక్షంగా చూసి చరితార్థులం కాగలిగాము. ఎస్. పి. అంటే మనకు తెలిసిన అర్థం జిల్లాపరిషత్తయితే, సదరు సభ్యులకు తెలిసిన అసలు సిసలైన అర్థం 'జుట్లు పట్టుకోవడ'మట! అంతగా ని జరగలేదనుకోండి; జరిగింది కొంచెం [illegible] వటిపు లే వాళ్ళున్నారు.

మొత్తం 38 మంది సభ్యులగ్గాను ఇద్దరు (నాగదాసు, శింగరాజా రామకృష్ణయ్య) మినహా అందరూ హాజరైన సదరు సమావేశంలో ఆవేశాలు, ఆక్రోశాలు సమృద్ధిగా వెల్లువెత్తాయి. కోడిపందాల రచ్చబండ కన్న గుప్పుమనే అరుపుల గోల సమావేశంలో అసలు ముఖ్యమైన అంశాలు కొట్టుకుపోయాయి. తెలిసి తెలిసి జరుగుతున్న జి. వ. సమావేశం కదా, జిల్లా సమస్యలు కూలంకషంగా చర్చించబడ్డాయని ఎవరైనా అనుకొని చూడబోతే అక్కడ జిల్లాకు సంబంధించిన సమస్యలంతగా పట్టించుకోలేదు; తమ వైషమ్యాలు వైయుక్తికాలతో అన్ని సమస్యలనూ ముడిపెట్టి సభ్యులు కీచులాటలతోనే పుణ్యకాలం కాస్తా దాటిపోయింది.

11 గంటలకు జి. వ. హాలు కిటకిటలాడిపోయింది. సభ్యులకైన గ్యాలరీల్లో జారగిలబడివుంటే, తమాషా చూడ్డానికి వచ్చిన ప్రేక్షకజనంతో హాలు నిండిపోయింది. జి. వ. ఛైర్మన్ శ్రీ మేగోటి వదే వదే నిర్బంధించిన తర్వాత సభ్యేతరులు హాలు వదలి బయట కిటికీల వద్ద [illegible] యిందారు.

సరే- సమావేశం ప్రారంభమైంది. ఉదయగిరి సమితి కొత్త రాజా శ్రీ జి. వెంకటసుబ్బారెడ్డి బాట కోలాహలతో తన కేటాయించిన చలువగా ప్రమాణస్వీకారం చేసి కూచున్నాడు. తర్వాత సంతాపాలు - బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి, గాడిచర్ల వెంకటరత్నం, రాజాజీ, అన్నదాత మాధవరావు, ఆంధ్రోద్యమ ప్రముఖ వీరులు- అందరికీ మేగోటి రెండు నిమిషాల్లో సంతాపం ప్రకటించేసి, నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిని మాట్లాడమన్నారు. చివరన దొడ్ల సాగిరెడ్డి రి పే కూడా యిరికించారు.

అజెండా గిజెండా లంటూ ఒక కాగితాల కట్ట యిచ్చారు. సభ్యుల్లో చాలామంది వాటిని చుట్టపెట్టి అలంకారప్రాయంగా చేతుల్లో వుంచుకొన్నారే గానీ, తెరచి అక్షరం చదివిన పాపాన పోయినట్లు లేదు.

అందులో మొట్టమొదటి అంశం ''ఆంధ్ర ప్రాంతములో ముల్కీ చట్టం వలన ఉత్పన్నమైన ప్రస్తుత పరిస్థితుల దృష్ట్యా తీసుకొనవలసిన చర్యలను గూర్చి చర్చించుట.'' అజెండా మేగోటి నోట్లో వుండగానే జనార్దనరెడ్డి తగులుకొన్నాడు; జి. వ. కు ఆ సమస్యమీద చర్చించే హక్కులేదని ఒక పాయింట్ అఫ్ ఆర్డరు లేవదీశాడు. అయినా మేగోటి 'దీనిమీద చర్చ అనవసరం' అని ఒక్క ముక్కలో తేల్చిపారేశాడు. దీనిమీద కాస్త రాగామసాలా వుండగలదన్న ఆశతో బ్యాడ్జీలతో హాజరైన జనానికి ఈ మాటలు వినిపించేసరికి నిరాశ కలిగి వుండే వారేమో! అనా తూరువగైరా జి. వ. ఏనాడో రాజ్‌గా దీనిమీద తీర్మానం చేసి పారేస్తుండగా మన జి. వ. కు మటుకు ఎందుకు మూగతనం వచ్చిందో అర్థం కాలేదు. చర్చించడానికిలేదని జనార్దనరెడ్డి అభ్యంతరం లేపాడనసరే చర్చించితేరాలని శ్రీనివాసులురెడ్డి వగైరా జైఆంధ్ర నాయకులు ఎందుకు పట్టుబట్టలేదో! తరిసిన తాటాకు మట్టల్లాగ ఎగిరెగిరి పడే [illegible] పోతారో ఈ విషయంలో కించిత్ కంఠమెత్తలేదు.

రంగైన ఆ అంశం వదిలేసి శ్రీనివాసులురెడ్డి వంటేరు, ముత్యాలపాడు పంపింగు స్కీము; రైతులకు కరెంటు వగైరా విషయాలమీద ఉపోద్ఘాతం చేశాడు. దాంతో అదీ ముగిసిపోయి ఎరువుల గొడవ ప్రారంభమైంది. వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ కె భాస్కరరావు ఎరువుల పంపకం సక్రమంగా జరగడానికి తాము తీసుకొంటున్న చర్యలు వగైరాలు వివరిస్తుండగా జనార్దనరెడ్డి కోటసమితిలో ఎరువుల పంపకం విషయంలో కొన్ని ఆరోపణలు వచ్చాయి; సమితి అధ్యక్షుడు తన యిష్టం వచ్చినట్టు పంపకం చేయించింది, అదేమని అడిగిన వాళ్ళతో 'నేను సర్వాధికారినని పొమ్మన్నా'డట ఇకమీదైనా పంపకం సరిగ్గా జరగడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? అని భాస్కరరావును సూటిగా ప్రశ్నించాడు. దానిమీద నల్లపరెడ్డి సోదరులు గయ్యిమని లేచారు. ఆ విషయం చర్చించాల్సిన అవసరమేమిటి? అన్నారు మేగోటి మామీద ఆరోపణలొచ్చాయి గనక నేను సమాధానం చెప్పుకోడానికి అవకాశమివ్వండి - అన్నారు ఎన్. సి. నేను అడిగింది డిప్యూటీ డైరెక్టర్ను; ఆరోపణలనుగురించి నేను చర్చించాలనలేదు; సక్రమంగా పంపకం జరిగేట్టు యికమీదనైనా చూస్తారా - అని; నన్ను కాకుండా సమాధానం చెప్పాల్సింది డిప్యూటీ డైరెక్టరే అన్నాడు జనార్దనరెడ్డి. నేనూ ఎన్నో ఆరోపణలు చేయగలనని నల్లపరెడ్డి; రెండు లక్షలు చేస్తానని నేదురె. వాళ్ళాడుకు లారీలకు లారీల ఎరువు తీసుకపోవడానికి ఆయనకెవరు అధికారమిచ్చారని నల్లపరెడ్డి వాదులాడుతున్నారు. అంతలో మేగోటిగారు చల్లగా భాస్కరరావుగార్ని దింపి, ఎన్. సి ని స్టేజి ఎక్కించారు; నాటకం రక్తి కట్టాలి గదా! సరిగ్గా ఆ సమయానికి శేఖరము కాస్తా వదాయి చేసి, ఫక్కపోయిన మేళైంది. మాను అనం వెంకటరెడ్డి విచ్చుకున్నారు- ముందు డిప్యూటీ డైరెక్టర్ను మాట్లాడమనండి; [illegible] పారేశాడు. ఒకవైపునుంచి అనం భక్తవత్సలరెడ్డి ఎరువుల పంపకానికి సమితి అధ్యక్షుడికి సంబంధంలేదు; అది వి. ఎల్. ఓ బాధ్యత, కాబట్టి డిప్యూటీ డైరెక్టర్నే మాట్లాడమనండి అని మత్తుకొన్నాడు. ఈ చర్చలో బెజవాడ పాపిరెడ్డి లేచి 'ఇక్కడ మెంబర్లెక్కువా, ఆఫీసరెక్కువా?' అని ఒక తోకవిసిరి కూర్చుని సిగరెట్టు వెలిగించుకున్నాడు. ఇంతలోగా పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డి బుడుంగుమని లేచి డైరెక్టర్ను మాట్లాడమనండి అని బుడబుడా వెనక్కు వెళ్ళి కూచున్నాడు. 'తగువులు పెట్టాలని అంటయ్యా, ఛైర్మనా నివ్వులేది?' అని కాకాని రమణారెడ్డి ఒక కేకవేశాడు. అధ్యక్షుడు పాక్షికంగా వున్నాడని నేదురె; అది సహించరాని, కించపరిచే ఆరోపణ అని నల్లపరెడ్డి. మేగోటి ఎన్.సి. మాట్లాడమనాడు; అనం భక్తియులు ససేమిరా వీల్లేదన్నారు కప్పు ఎగిరిపోయేటట్టు అరుస్తున్నారు. మీ ఆరోపణలు నిరాధారాలన్నాడు మేగోటి; ఆ మాట మీరెట్లా అంటారు; అది రుజువు చేయండి-అని నేదురె. మొత్తంమీద మేగోటి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసేశారు. చివరికి పట్టుకోలేక ఆవంతా త్రోసేస్తున్నానని ఒక్క రూలింగు యిచ్చి, ఎన్. సి. ని మాట్లాడమన్నాడు మేగోటి. అప్పటి వైకల్యానికాకావచ్చును. ఎన్ సి చాలా పెద్దకథ చెప్పాడు. [illegible] లో రైతులు యిబ్బందిపడకుండా రాత్రిపూట ఎరువుల పంపకం చేయించాడట. అందరికీ పంచాడట. ముత్యాలపాడు సర్పంచ్ వద బస్తాలు తీసుకొని, బస్తా 15 రూపాయల అధనంగా బ్లాక్‌లో అమ్ముకొన్నాడట; సి. బి. ఐ. విచారణ జరిపించాలట; తాను సిద్ధంగా వున్నాడట; రుజువుకాకపోతే రాజీనామా చేస్తాడట - ఈ రాజీనామా పాటు సి. బి. ఐ. కూడా ఎంతచులకనైపోయిందనీ! వాళ్ళాడుకు అదనపుకోటా ఎందుకిచ్చారు అని ఒక ప్రతిసవాల్ చేసి కూచున్నాడు. ఎరువు [illegible] వంచరాని వీళ్ళకు ఎవరు అధికారమిచ్చారు? రాత్రిపూట ఎవరికిచ్చారు? చెప్పమనండి అని అనం వెంకటరెడ్డి ఎక్కి [illegible] గుల్కాన్నాడు.

ఈ గొడవ ముగిసిన తర్వాత భాస్కరరావు - సెమ్మెలోవునా ఎరువులు యివ్వాలని యిచ్చాం; కోటక్కాతాయిస్తాం; పంపకం జరిగింది; కోటసమితి ప్రాంతములో సరిగ్గా జరగలేదని కొంత ఫిర్యాదులొచ్చాయి; ఒక్క కోటనుండే వచ్చాయి; విచారించి లోపం జరిగివుంటే చర్య తీసుకొంటాం. వాడుకు అదనపుకోటా యిచ్చినమాట వాస్తవమే; భారీయెత్తున పొగాకు విత్తనాల ఉత్పత్తి జరుగుతున్నది గనుక యిచ్చాం; అందులో తప్పేమీలేదు అంతా చట్టబద్ధంగానే యిచ్చాం - అన్నారు. అక్కడితో యుద్ధం పూర్తయింది.

'అయ్యా! ఈ హాలులో కొన్ని ఫోటోలుండేవే, యిప్పుడు కనబడ్డంలేదు. ఏమయ్యాయి?' అని కాకాని రమణారెడ్డి ఒక సంశయం వెలిబుచ్చాడు. మేగోటి యిరకాటంలో పడ్డాడు. ఆనం సంజీవరెడ్డి - ఎన్ సి చిత్రపటాలను నేను దానంచేశాను; అవాడు జి. వ. సమావేశంలో ఒక తీర్మానంచేసి, వాటినిక్కడ పెట్టారు. వాటిని మళ్ళీ పెట్టించడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకొంటున్నారా?- అన్నాడు నేదురె. ఆలోచిస్తాం మేగోటి. ఆలోచిస్తాం కాదు; ఆదేశిస్తాం అనండి- చెంచురామయ్య. చరిత్రకెక్కదగిన ఉద్యమ సందర్భంలో పగులగొట్టారు; ఆ సమయాన నేనూవున్నా; అనీ అట్లాంటి సమయాల్లో మనం చేయగలిగిందేమీలేదు; మీరిప్పుడు ఈ ప్రస్తావన తెస్తానుకోలేదు- అన్నాడు మేగోటి. 'మీరు ప్రస్తావనగా పగలగొట్టించగా, మేము ప్రస్తావనకూడ చేయడం తప్పుకాదు - అన్నారు [illegible]రెడ్డి. తమరి అధ్యక్షానే జరిగిందట- అన్నాడు చెంచురామయ్య. మావాళ్ళ పటం లేకపోతే మాకు అవమానంకాదు; నాయకులంటే చిత్రపటాలు లేకపోవడం

—కారవ 6 వ పేజీలో

పల్లెల వార్తావళి

కావలి కౌన్సిలర్ల రాజీనామాల ప్రహసనం!

కైలంగా పదవుహోరులో మునిసిపల్ కౌన్సిలర్లు శ్రీ శేషిరెడ్డి వెంకారెడ్డి, శ్రీమతి [illegible] అంకమ్మగార్లు తమ పదవులకు రాజీనామాలిచ్చారు. అప్పటి నుంచి వీరి రాజీనామాలమీద [illegible] మోగాయి. రాజీనామాల ఆమోదానికి మార్చిలో కౌన్సిల్ మీటింగ్ పిలిచారుగానీ, ఈ ఇద్దరూ రాజీనామాలు ఉపసంహరించుకుంటున్నట్లు గుట్టుగా కమిషనర్‌కు వ్రాసుకొని ఊరుకున్నారట! [illegible] మళ్ళీ వచ్చేదా పదవి!

కావలి వాటర్‌స్కీమ్ పూర్తి అయింది

6 లక్షల మంచినీటి పథకం పూర్తి అయింది. తుమ్మలపెంట నుంచి [illegible] పూర్తి యింది. ఇక ప్రారంభోత్సవమే తరువాయి. మునిసిపల్ ఛైర్మన్ రాష్ట్రమంత్రి శ్రీ గిరి ఆహ్వానించి వున్నాడట. [illegible] లోగా ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకు కట్టించి, స్కీము ప్రారంభోత్సవం జరిపించిపోవాలని ఛైర్మన్ తహతహ పడుతున్నట్లుంది. రెండూ జరిగిపోతే కావలి పౌరులు కావలిమోక్షమైనట్టే!

సంపాదకుని మరణం

కావలినుండి వెలువడే 'విశ్వశాంతి' పత్రికాధిపతి శ్రీ బిందారి రామయ్య జబ్బువల్ల హఠాత్తుగా మరణించారు. యాభై ఏళ్ళ వయస్సు; భార్య, నల్గురు పిల్లలు వున్నారు.

కోవూరు సమితి

బడ్జెట్ సమావేశం 6 తేదీ జరిగింది. శ్రీ కాటంరెడ్డి వెంకటరామారెడ్డి అధ్యక్షులుగారు, బి.డి.ఓ శ్రీ రెహమాన్ బడ్జెటును ప్రతిపాదించగా, ఆమోదం పొందారు. [illegible]పాడు సర్పంచ్ శ్రీ గనుపాటి మధుసూదనరెడ్డి ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానాలు ఆమోదింపబడ్డాయి. కనిగిరి రిజర్వాయరు ద్వారా నీటి సరఫరా కార్యక్రమం జరిపి ముఖ్యం, పెన్నకు కెనాల్‌నీరు [illegible] తీసుకోవాలి. కొత్త ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ ఏర్పాటుచేసిన తర్వాతనే కొత్త కనెక్షన్లు ఇవ్వాలనినట్లు [illegible] రోజుకు కనీసం 12 గంటలు రైతాంగానికి విద్యుత్ సరఫరా చెయ్యాలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేయబడింది. ప్రతి గ్రామంలో చౌకడిపోలు పెట్టి, నిత్యావసర వస్తువులన్నీ దానిద్వారా సరఫరా చేయాలి. చేనేత కార్మికులకు [illegible] ఇవ్వాలి. ఈ తీర్మానాలు శ్రీ దామేగుంట అనారాయణరెడ్డి 10 వేల విరాళం [illegible] 10 వేలుచేర్చి 20 వేలతో ముదివర్తిలో ఆయన తల్లి స్మృతి చిహ్నంగా ఒక ప్రైమరీ పాఠశాల భవనం నిర్మించటానికి నిర్ణయించింది.

విద్యానగర్ రోటరీ

విద్యానగర్ రోటరీక్లబ్బుకు ఈ నూతన కార్యవర్గం ఎన్నికైంది; ప్రెసిడెంటు-బి. వేణుగోపాలరెడ్డి, సెక్రెటరీ-కె. బాలకృష్ణారెడ్డి, ట్రెజరర్-కె. రామకృష్ణారెడ్డి, వైస్‌ప్రెసిడెంటు-కె. శ్రీనివాసులురెడ్డి, జాయింట్ సెక్రెటరీ-బి. వెంకటకృష్ణారెడ్డి, సార్జెంట్ ఎట్ ఆరమ్స్ కె. [illegible]; డైరెక్టర్లు ఆర్. సురేంద్రబాబు, బి. ఎస్. ఎస్. శంకరరావు, ఎన్. శ్రీనివాసులురెడ్డి బి. రామరామకరెడ్డి; రోటరీ [illegible] ఇంఛార్జి ఎ. పి. పురుషోత్తం.

లేగుంటపాడు మరణం

ప్రాదేశిక అఫీసరుగా హైదరాబాదులో పనిచేస్తున్న శ్రీ జె రామిరెడ్డి తండ్రి, కవి శివారెడ్డి మేనమామ శ్రీ జెట్టి సుబ్బరామరెడ్డి తన 82వ ఏట హైదరాబాదులో కాలధర్మం చెందారు. మామ మరణానికి శివారెడ్డి వ్యక్తపర్చిన శ్రద్ధాంజలి-

[illegible]
వదుము పామునేర్చి పాకినారు,
[illegible]
వ్రాయసేను [illegible]!

రామిరెడ్డి శివారెడ్డి గార్లకు 'జమీన్ రైతు' సంతాపం తెలియజేస్తున్నది.

— —

భూమి అమ్మబడును

సిద్ధీపురం సమీపం, వరకుంటపాళెం యేరికాలువ 5 యెకరముల మాగాణి భూమి అమ్మబడును. అన్ని వసతులు వున్నవి. విచారణలు జమీన్‌రైతులో నన్నది.

యస్. అన్నపూర్ణాదేవి,
జమీన్‌రైతు బిల్డింగ్సు - నెల్లూరు.

ఇల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు లక్ష్మీపురము సాలె వీధిలోవున్న నెం 3/478 యిల్లు అమ్మబడును. 40 అంకణములస్థలం పెంకుటియిల్లు మిద్దె. వలయువారు అదేయింటిలోగలవారితో సంప్రదించవచ్చును.

-పి. సత్యనారాయణ.

నెల్లూరు I st. అడిషనల్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 704 of 72

ఎ. రామమోహనరావు —వాది.

(1) పి. శ్యామరన్న (2) [illegible] (3) [illegible] (4) [illegible] (5) [illegible] నాగయ్య —ప్రతివాదులు

— నోటీసు —

పైదరి ప్రతివాదులకు:

వాది ప్రతివాదులమీద ప్రామిసరినోటు బాకీ నిమిత్తం వాది దావా దాఖలు చేసినందుకు మీకు నోటీసునిమిత్తం 24-4 73 తేదీకి వాయిదావేసియున్నారు. సదరు వాయిదారోజు పగలు 10 గంటలకు యీ కోర్టు కి హాజరై మీకు గల ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలసినది. లేనియెడల మీవకోక్షమున తీర్మానించబడునని తెలియజేయనైనది.

— జె. యల్. నారాయణ,
పిటీషనరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు అడిషనల్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

Scs. No. 293 of 1972

కొండ సబ్బయ్య —వాది.
1 కోట పెదలమ్మ వగైరా—ప్రతివాదులు
2 కోట శ్రీహరి కి దావా నోటీసు:-

ఈ నెంబరున వాది మీమీద వేసిన దావా నోటీసు నిమిత్తం 26-4 73 తేదీకి వాయిదా వేసియున్నారు. అంతటి సమయములో మీకు యేమైనా ఆక్షేపణయున్న వాయిదారోజు పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టు కు హాజరై తెల్పుకోవలెను

—అల్లాడి సుబ్రహ్మణ్యం,
వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు గుచ్ఛాల్లో

విమర్శకుడు

ప్రజలను పిచ్చివాళ్లను చేస్తారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, శ్రీ నేదురుమల్లి జనార్దనరెడ్డిపై వ్యక్తిగత నిందారోపణలతో కూడిన మూడు పేజీల ప్రకటనను వ పాదు "మీ Comment లేకుండా యధాతథంగా పూర్తిగా ప్రకటించవలసిందని అభిప్రాయపడుతున్నాము" అని కోరారు. [illegible] వ్యాసం [illegible] వ్యక్తిగతంగా వ్యాఖ్యానించుకునే [illegible]!

శ్రీనివాసులురెడ్డి [illegible] జనార్దనరెడ్డి పంపిన ప్రకటనను ప్రకటించి [illegible] మేము ప్రకటించలేదు. అందువలనే శ్రీనివాసులురెడ్డి ప్రకటనను కూడా ప్రకటించలేదు. అద్దాలమేడలో కూర్చొని [illegible] రాళ్లువేస్తే తమ మేడ అద్దాలే [illegible] ప్రమాదం [illegible] శ్రీనివాసులురెడ్డి, జనార్దనరెడ్డికూడా శ్రీనివాసులురెడ్డిని వద్దే [illegible] మాట [illegible]. [illegible] - రెండూ మాస్కులై పోతాయి కదా?

వారాలు సంస్థల మీద దుష్ప్రచారం చేసే [illegible] పిచ్చివాళ్ళ క్రింద జమకడుతున్నట్లున్నారు [illegible] - అది [illegible] ఆరోపిస్తూ [illegible]

శ్రీనివాసులురెడ్డి [illegible] ప్రారంభమైనప్పటి నుండి మొన్న 72 ఎన్నికలదాకా వారాదులకు సన్నిహితంగానే సాగింది; పార్టీలోనే [illegible] సాగింది. ఎన్నికల తర్వాత ఆయన [illegible] విడిపోయింది; వారాదు సంస్థల్లో చెడు [illegible] మోపైంది. ఈ రెండు [illegible] ఏదో ఒక్కటి మాత్రమే [illegible] ఉండాలి. 72కు ముందు చెప్పినదైనా అబద్ధమై వుండాలి; లేక తర్వాత చెప్పినదైనా అబద్ధమై వుండాలి. [illegible] సంస్థలపై ప్రత్యేకంగా [illegible] మార్చుకొని, [illegible] చెడు చెప్పేవారి ప్రకటనలకు ఎట్లా విలువ ఇవ్వగలము?

వారాదు సంస్థ వ్యక్తిగతం [illegible]. ఒక్క వారాదే కాదు, ఏ సంస్థ విషయంలోనైనా అటువంటి దృక్పథమే కావాలి. ఎంత శ్రమపడితే, ఎంత కష్టపడితే, ఎంత తపస్సు చేస్తే ఒక సంస్థ నిర్మాణమవుతుంది? [illegible] ఒకమాలవాడి మొదలు, ఓరియంటల్ కాలేజీవరకు [illegible] వున్నాయి; ముక్కుపచ్చలారని అనాథలు మొదలు, వున్నతవిద్య చదువుకునే యువకులవరకు రెండుమూడు వేలమంది [illegible] పేదపిల్లలున్నారు. అటువంటి బృహత్ సంస్థను అప్రతిష్ఠపాలు చేయదమంటే, దానికి అపకారం తలపెట్టడమంటే జనార్దనరెడ్డికి నష్టం కలిగించడంకాదు; [illegible] పునర్నిర్మించుకోదగని [illegible] జనార్దనరెడ్డికి [illegible]. అదీ పద్ధతి, [illegible] సంస్థలు, ఆ పేదపిల్లలు [illegible]?

ఈ వైష్యం [illegible] ప్రజలను పిచ్చివాళ్లను [illegible].

జై ఆంధ్ర ఫ్రంట్ సభ

నెల్లూరుజిల్లా జై ఆంధ్ర ఫ్రంట్ [illegible] 28-4-78 తేది ఉదయం 10 గంటలకు [illegible] సమావేశం జరుగుతుంది. [illegible] ప్రభుత్వ [illegible] శ్రీ [illegible] శ్రీ కె. సి. కొండయ్య తెలుపుతున్నారు.

ధరలు : సవరణ

కొత్త మొలగొలుకుల ధాన్యం పుట్టి రూ 73[illegible] [illegible] నారావారం [illegible] రూ 630 గా [illegible] విజ్ఞప్తి.

విద్యుచ్ఛక్తి

సరఫరా [illegible] మెరుగైంది. ఈ రోజు మొదలు రోజుకు 12 గంటలు సరఫరా యిస్తారట. [illegible] అందిస్తారు.

కరువు నిధుల గుటకాయ స్వాహా

ఈ స్వాహా వ్యవహార సంబంధంగా గూడూరు పి. డబ్ల్యు. డి. ఆఫీసులో [illegible] శ్రీ [illegible] రాయణరెడ్డి [illegible] బదిలీ చేయబడి, వారి స్థానంలో శ్రీ [illegible] నియమించబడినారు. స్వాహాలు [illegible] జరుగుతున్నాయని తెలుస్తున్నది. ప్రక్కనే వీటి నెట్టనో మనిషిని మారేడుకాయ చేసే ప్రయత్నం [illegible] కరువు నిధుల స్వాహా ఎంత సాధారణమో, దీనిమీద [illegible] అంత ఘోరంగా వుంటుంది.

మళ్ళీ [illegible] నారాయణరెడ్డి [illegible] పనివాడు, [illegible] అయనను [illegible] శిక్ష [illegible] రిజర్వాయర్ [illegible] ఏన్ని ఎకరాలు సాగు చేసివుండేది [illegible] ఏ దుకోవాలి!

నాద్రు [illegible] పి డబ్ల్యు డి. [illegible] ఆయ్యోమయం [illegible] లేదు.

పూడిపర్తి ఆర్తనాదం

400 ఎకరాల మాగాణి [illegible] మీద వున్నదట; [illegible] సాగుచేయలేదట; [illegible] ఆర్తనాదం చేస్తున్నారు. నెల్లూరు తాలూకా పూడిపర్తి [illegible] రైతులు.

అటువంటి [illegible] కరువు [illegible] పనికి ఆపదలో [illegible] నష్టం [illegible].

గూడూరు టీచర్లు

మున్సిపల్ టీచర్లకు 5 నెలలుగా [illegible] జీతాలు [illegible] గూడూరు మునిసిపల్ [illegible] ఉపాధ్యాయ సంఘం [illegible] శ్రీ [illegible] దస్త్రాలు.

ప్రొక్యూర్‌మెంటు

ఉత్సాహంగానే ప్రారంభమైంది. [illegible] రాయబారంలో [illegible]

ఒక యువకుని ప్రాణంతీసిన అమ్యూజ్‌మెంట్ పార్కు

వి.ఆర్. కాలేజి ఇంటర్ విద్యార్థి హరిసింగ్ 17తేది రాత్రి [illegible] పడి చనిపోయాడు. అది ప్రమాదవశం కాదు; ఆత్మహత్య. కారణమేమిటో తెలుసా? ఆ రాత్రి అతను అమ్యూజ్‌మెంటు పార్కులో 70 రూపాయలు ఓడిపోయాడు [illegible] డబ్బు అమ్యూజ్‌మెంట్లో [illegible] ఆ జూదశాలలో ప్రవేశించాడు. ఒక్కొక్కరూపాయి [illegible] పోయినదాన్ని రాబట్టుకోవాలని ఆత్రంతో ఆడుతూ [illegible] పోతున్నాడు. అతనికి తెలియకనే జేబులో డబ్బంతా హరించుకుపోయింది. కళ్ళు బైర్లు కమ్మాయి; దిక్కుతోచలేదు; [illegible] ఇంటికివెళ్ళలేక; పోకుండా [illegible]. [illegible] గడగడ వణికిపోయాడు. వేగం వస్తున్న మెయిల్ క్రింద పడుకున్నాడు!

ప్రారంభించిన [illegible] రోజుల్లోనే ఒక విరిసి చెలిసిన పువ్వును మొగ్గలోనే తుంచివేసిన ఆ అమ్యూజ్‌మెంటు పార్కు ఎట్లా వుంటుందో చూద్దామని ఈ విలేఖరి వెళ్ళాడు. [illegible] మైదానాన్ని చక్కగా చదునుచేసి, చుట్టూ [illegible] అక్కడ వెలసింది 'బాపూజీ ఎగ్జిబిషన్ అండ్ అమ్యూజ్‌మెంట్స్' అనబడే జూదాల జూదగృహం. సాయంకాలం 6 గంటలకే జనం రాముదాడిగా వస్తున్నారు. [illegible] కార్యక్రమాలు [illegible] 10 పైసలయిన్నీ [illegible] 50 పైసలు [illegible] మూడు [illegible] దొరకదు [illegible] జూదాలు జరుగుతున్నాయి. [illegible] [illegible] తెల్లవార్లూ [illegible]. [illegible] 7 గంటలనుండి [illegible] మొదలయ్యాయి. [illegible]

[illegible] జ్యోతిలక్ష్మి [illegible] దాదాపు [illegible] మంది - 2 రూపాయల వాళ్ళు, 1 రూపాయి వాళ్ళు - [illegible] పోతున్నారు. [illegible] తమ శరీరాన్ని [illegible], [illegible] సంగీత [illegible] ప్రదర్శిస్తూ, [illegible] రాలు [illegible], అసభ్యకలాపాలు - అన్నిటినీ [illegible] స్వీకరిస్తూ, [illegible] యాంత్రికంగా [illegible] గంటలువేసే [illegible] వేస్తుపోతున్నట్లు!

రోజూ [illegible] రూపాయల ఆదాయం [illegible] లక్కీబోర్డు. [illegible] కొనితెచ్చుకుంటున్నారు [illegible] అమ్యూజ్‌మెంటు. [illegible] చాలామంది [illegible]

ఇంకా ఒక్క సంవత్సరం [illegible] కాపురం [illegible] దొరకు [illegible] దాన్ని పారద్రోలి [illegible] ప్రయత్నిస్తాం [illegible].

రైతులకు కరెంటులేదు; వ్యాపారాలకు లేదు; [illegible] లేదు [illegible] రాత్రి 11 [illegible] ఎవరు యిచ్చారు? [illegible] ఇచ్చింది?

ఈ [illegible] పోలీస్ [illegible] ఎం.ఆర్ [illegible] తుంది; [illegible]

అధికారులు [illegible] ఈ అమ్యూజ్‌మెంటు [illegible] మూయించాలి. ఇప్పటికి జరిగిన నష్టం చాలు; ఇంకా నెల్లూరును నాశనం చేయవద్దు!

జిల్లాపరిషత్తు

(5వ పేజీ కొరవ)

మనకు [illegible] అన్నారు [illegible] మా గ్రామం [illegible] గోపాలరెడ్డిగారి [illegible] మేము [illegible] గోపాలరెడ్డిగారు [illegible] వద్దారు.

తర్వాత 17 గ్రామాల [illegible] ఎల్. ఐ. సి. [illegible] తీర్మానం వచ్చింది. [illegible] ముందుకొచ్చారు [illegible] గోపాలరెడ్డి [illegible] వెళ్లారు!

-ఇదంతా [illegible] సమావేశ వైభవ విశేషాలు! [illegible]

[illegible] రెండు కూడా [illegible] నల్లపరెడ్డి [illegible] సమావేశంలో [illegible]

మరి [illegible] ప్రయోజనంలేని [illegible] కలగలేదు.

[illegible] మహాసభ [illegible] ఆంధ్ర [illegible] చేశాడు [illegible] రెడ్డి [illegible] మాట్లాడుతూ [illegible] దాంతో [illegible] వి. ఆర్. [illegible] జరిగిన [illegible] జిల్లా [illegible]

[illegible] శాంతించాడు. [illegible] నెల్లూరు [illegible] రామరెడ్డి [illegible]

మా ఊరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి [illegible] ఎకరాలు [illegible] రైతుల [illegible] ఆయన [illegible].

గతవారం [illegible] 14 లారీల బియ్యం [illegible] ధాన్యం పుట్టి రూ 600 [illegible]

అంబేద్కర్ జయంతి

డాక్టర్ అంబేద్కర్ 87వ జయంతి 15 తేదీ [illegible] శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి [illegible]

కార్యదర్శి శ్రీ [illegible] శ్రీ [illegible] శ్రీ గోవర్ధన [illegible] గైరాలు [illegible] ఘనంగా [illegible].

"విజయ"

పశువుల సంత

26-4-78 నుండి [illegible] లో పశువులు, గొఱ్ఱె, మేకలు అమ్మకానికి [illegible] అసోసియేషన్‌వారు ఏర్పాటు చేసియున్నారు. [illegible] పశువులు కొని [illegible] పొందుదురని అభిలషించుచున్నాము. ప్రతి [illegible] వారము [illegible].

జయవిజయ క్షీరనిధి అసోసియేషన్,

టెక్కెమిట్ట - నెల్లూరు-3.

కొలను బ్రహ్మానందరావు

జగపతి చిత్రంలో హీరోలిద్దరూ లేరు!

జగపతి రాజేంద్రప్రసాద్ దర్శకత్వాన 'విక్టోరియా 203' ఆధారంగా తీయబోయే చిత్రంలో ఎన్. టి. ఆర్. నటిస్తారని లోగడ తెలియజేశాను.

అయితే సినిమా పరిశ్రమలో పరిస్థితులు ఎప్పటికప్పుడు క్షణం క్షణం మారుతూనే ఉంటాయి. 'విక్టోరియా 203' లోని అశోక్ కుమార్ పాత్రను ఎన్. టి. ఆర్., ప్రాణ్ పాత్రను నాగేశ్వరరావు ధరిస్తారని అనుకున్నారు. నాగేశ్వరరావు ఆ చిత్రంలో నటించేందుకు అంగీకరించలేదని తెలియగానే ఎన్. టి. ఆర్. కూడా కాదనేశారట, వేస్తే ఇద్దరమూ వేస్తాం అన్నారట అభిమానవర్గాల వార్త!

ఆ కారణంగా, ఇప్పుడు ఆ యిద్దరి బదులు రంగారావు, నాగభూషణం చేత ఆ రెండు పాత్రలను ధరింపజేస్తారని అంటున్నారు!

రామారావు, నాగేశ్వరరావులు కలిసి నటించరా? అని అడిగే పాఠకులకు ఇదొక జవాబు!

27 రోజుల్లో పూర్తిఅయిన చిత్రం!

నవజ్యోతి ఆర్ట్ ప్రొడక్షన్స్ బేనర్‌లో పి. వి. సుబ్బారావు నిర్మించిన 'జగమే మాయ' అంతా మాయగానే వుంది. మద్రాసులోని ఎస్టేట్స్‌లో యూనిట్ మకాం చేసి 27 రోజుల్లో చిత్రాన్ని పూర్తిచేసుకుంది. గొల్లపూడి కథకు హైదరాబాద్‌లో శ్రీధర్ దర్శకత్వాన 'మనసే మందిరం' నెలరోజుల్లో పూర్తయింది.

అయితే ఈ 'జగమేమాయ' లో పదిమంది నూతన నటీనటులు పాల్గొన్నారు. ఇటీవల వారి ఆఫీసులో పత్రికా ప్రతినిధులను సమావేశపరచి ఆ కొత్తవారిని పరిచయం చేశారు. అందులో హీరో మురళీమోహన్, హీరోయిన్ సుమంగళి, విలన్ గిరిబాబు, సహాయనటి విజయ.

ఈ కొత్తవారిలో మంచి కల్చర్ వుందని, వారి తమతోపాటు కష్టసుఖాలను పంచుకుని, పూర్తి సహకారాన్ని అందించారని నిర్వాహకబాధ్యతను వహించిన పూర్ణచంద్రరావు తెలియచేశారు.

ఈ కొత్త నటీనటులేగాక, సుజాత అనే ప్లేబ్యాక్ గాయని కూడా ఈ చిత్రం ద్వారా పరిచయం చేస్తున్నారు. టేప్ రికార్డర్‌లో ఆమెపాటను విన్నాను మృదువైన, శ్రావ్యమైన గాత్రం ఆమెది. మంచి భవిష్యత్తు వుండొచ్చు.

గొల్లపూడి మారుతీరావు కథ, సంభాషణలు రచించారు. బి. ఎస్. మూర్తి దర్శకుడు. ఈ నెలాఖరులో విడుదల చేయాలని నిర్మాతల సంకల్పం.

"వాడిది ఏదేం శరీరమో పాత్రనుబట్టి గొంతు, మనిషికూడా మారిపోతాడు" —శివాజిగణేశన్‌నుగూర్చి నాగేశ్వరరావు

తెలుగు 'ప్రేమనగర్'ను సంతమాజిగా తీసుకొని తమిళంలో నిర్మించారు. సిల్వర్ జూబ్లీ జరుపుకుంది తమిళ చిత్రం. మధురలో 200 రోజులైనా యింకా ఆడుతూనే వుంది.

ఆ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని నిర్మాత రామానాయుడు విజయా గార్డెన్స్‌లో జరిపిన వేడుకలో తెలుగు పరిశ్రమలోని నటీనటులంతా వచ్చారు. నాగేశ్వరరావు, రామారావు, శివాజిగణేశన్ ఒకచోట కూర్చొని కబుర్లాడుకున్నారు. అలా వారితో ముచ్చటిస్తూ, విసుర్లు చమత్కారాలు విసురుకుంటూ ... చేశా.

ఆ సభలో నాగేశ్వరరావు అధ్యక్షుడు. కీర్తిమంతుడిగా హేమహేమీలు, అతిథులుగా మాజీ ... రాజేష్‌ఖన్నా, ... వచ్చారు.

నిర్మాత రామానాయుడు అందరికీ స్వాగతం చెప్తూ, తెలుగులో 'ప్రేమనగర్'ను తీయమని ప్రోత్సహించింది నాగేశ్వరరావేనని, మొదటినుంచీ ఆయన సహకారమూ సలహాలు తనకు ఉన్నాయని, తెలుగులో చిత్రాన్ని తీసిన తర్వాత తమిళంలో కూడా తీయమని, శివాజీ గణేశన్ మాత్రమే ఆ వేషానికి న్యాయం చేయగలరని చెప్పింది కూడా నాగేశ్వరరావేనని ఆయన తెలియజేశారు. ఈ ఇద్దరు హీరోలూ తనకు అత్యంత సన్నిహితులైనారని, అలాగే ఇప్పుడు హిందీలో కూడా ఈ చిత్రాన్ని రాజేష్‌ఖన్నా, హేమమాలినితో తీసుకుపోతున్నామని, ఈ ఇద్దరు కూడా తనకు సన్నిహితులవుతారని ఆశిస్తున్నానని అన్నారు.

నాగేశ్వరరావు అధ్యక్షోపన్యాసం యిస్తూ 'ప్రేమనగర్'ను తీయమని చెప్పింది తానేనని, కథలో బలం వుంది కాబట్టి, రామానాయుడు ఖర్చుపెట్టిన చిత్రాన్ని నిర్మించే స్తోమత వుంది కాబట్టి చిత్రాన్ని విజయవంతం చేయగలిగారని అన్నారు. తమిళంలో శివాజీగణేశన్‌ను 'నేను 'గారు' అని అనటం కొంచెం యిబ్బందిగానే వుంటుంది. 'గాడు' అనమంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఎందుకంటే - మా యిద్దరికి అంత చనువుంది. చనువులో నాకన్నా చిన్నవాడే. నా తర్వాతే పరిశ్రమలోకి వచ్చాడు. అయినా భారతదేశం గర్వించదగ్గ మహానటుడు. నేను దుర్యోధనుడు, రావణాసురుడు పాత్రలకు పనికిరాను. నటించలేకపోతాను. కాని నా వయస్సుకి ఆపాత్రలు పనికిరావు. కాని శివాజీ అలాకాదు, వాడు ఏపాత్రనైనా పోషించగలడు. నాలాగా అమ్మాయిల వెంటబడే పాత్ర ధరిస్తాడు. రాముడు, దుర్యోధనుడు, రావణుడు, కర్ణుడు, తండ్రి, తాత పాత్రలను ధరించగలడు. ధరించటమేకాదు వాటికి పూర్తి న్యాయం చేస్తాడు. వాడిది ఏదేం శరీరమో, పాత్రనుబట్టి మనిషి, గొంతు కూడా మారిపోతాయి! అలాంటి గొప్ప మహానటుడు అనొద్దా? అంటూ 'ఇంకా ...

—కొరవ 9 వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

జి. రమణయ్య మల్లూరు

'బంగారుబాబు'లో నాగేశ్వరరావు యిల్లు వదిలి వెళ్తూ సమీపంలో నేనున్నా. వాణిశ్రీని సైకిల్ మీద ఎక్కించుకొని పాట పాడుతూ పోతాడు. అది ఏ వనమేకదా?

★ పాటపాడుకునేందుకు వాణిశ్రీగా సైకిల్ మీద వెళ్ళారనుకోండి!

ఎం. ఈశ్వరయ్య వీరంపల్లి

'బంగారుబాబు'లో సావిత్రి, రమణారావు పాలనుకొని పెయింట్ తాగుతాడు అంత మాత్రం తెలుసుకోలేడా?

★ 'బంగారుబాబు'లో కామెడీ వెర్రితలలు వేయడమేందుకు ? దర్శనకోసం తీశారు'

విజయవాణి కావలి

కలెక్షన్లు పడిపోయినా నిర్మాతలు తమ చిత్రాలను ఎక్కువరోజులాడిస్తుంటారని మీ పత్రికలవాళ్ళు తెగ విమర్శిస్తుంటారు. మరి అక్కినేని వారిరాజా ప్రకాశం చిత్రం 'కాంచనగంగ'ని ఏమంత కలెక్షన్లున్నాయని వందరోజులాడించారు?

★ ఆ చిత్రాన్ని ఆయన ఆడించుకోలేదని, కలెక్షన్లు వున్నాయని నూరు రోజులు నడచిన హైదరాబాదు వెంకటేశ్వర టాకీస్ యజమాని శతదినోత్సవంలో చెప్పారు.

ఆర్. వి సత్యం నెల్లూరు

రాజబాబు అడ్రసు?

★ మరళీస్ట్రీట్, మహాలింగపురం, మద్రాసు 34.

మురళీమోహన్ నెల్లూరు

'కల్యుకలోకం దాసోహం' రచయిత జాన్సన్‌కు సహాయకుడు మోదుకూరి చిట్టిబాబు వినోదాలు?

★ తమ్ముడనుకుంటాను.

జి. శివకుమార్ నెల్లూరు

ఎన్. టి. ఆర్., ఎ. ఎన్. ఆర్. కలిసి నటించనే 'మా కొండలు మొండారు' అని కొందరు నిర్మాతలు అట్టు పత్రిక వ్రాసింది. వారు కలిసింతమాత్రాన కలిసి నటిస్తారని ఎందుకని కోవాలి?

★ అదంతా పాత పాటగు లాంటిది. ఇద్దరూ కలిసి యిప్పుడే చిత్రంలోనూ నటించడంలేదు.

శ్రీసుధ సూళ్ళూరుపేట

'అద్భుతాలయుడు' తర్వాత హేమాంబరరావు కనస్థ ద్యాకర్‌ను అమ్మేశారట. నిజమేనా?

ప్రశ్నలను...
పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపాలి
కొలను బ్రహ్మానందరావు,
7—నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
టి. నగర్, మద్రాసు—17.

★ అలా జరిగేదేం జరగలేదు. ఇప్పుడు సుభాషిణీ బ్యానర్‌లో చిత్రం ప్రారంభించారు.

ఎం రమణయ్య సావ్దా (మహారాష్ట్ర)

మా అభిమాననటుడు నాగభూషణం సమర్పించిన 'ప్రజానాయకుడు' దెబ్బతినడానికి కారణం?

★ కథలో బలంలేదు.

పఠాన్‌ఖాదర్‌ఖాన్ అల్లూరు

'తాత - మనవడు' మీద మీ అభిప్రాయం?

★ అది దబ్బున గాయనాలు వేస్తాంది. దర్శకుడికి అదే తొలిచిత్రంగనుక తప్పుల్ని వదిలేద్దాం. మొత్తానికి బాగానేతీశాడు.

బి. కోటేశ్వరరావు నెల్లూరు

ఇటీవల అన్ని హంగులున్న చిత్రాలు దెబ్బతింటున్నాయి, ఏ మీ లేని చిత్రాలు విజయవంతమౌతున్నాయి. కారణం ప్రేక్షకుడి అభిరుచా, నిర్మాతల అదృష్టమా?

★ అన్ని హంగులున్నా ప్రేక్షకులకు అవసరమైందేదో లోపిస్తే అపజయాన్ని పొందుతుంది చిత్రం. ఇక అదృష్టమంటారా అనేదేంలేదే ఏదీ లేదు!

ఎ. శ్రీనివాసులు కావలి

'విచిత్రబంధం' గాయకుడు రామకృష్ణ, 'తాత-మనవడు' గాయకుడు రామకృష్ణదాస్ ఒక్కరేనా?

★ ఒక్కరే.

ఎస్ కాలేషా సూళ్ళూరుపేట

రమణారెడ్డి యిప్పుడు చిత్రాల్లో నటించడంలేదు, ఎందువల్ల?

★ అక్కడక్కడా కనిపిస్తూనే వున్నాడు. 'జీవనతరంగాలు'లో వున్నాడు.

సాదు కృష్ణప్రసాద్ గూడూరు

'ఇంటికి దగ్గ అల్లుడు' అనే సినిమా కథ వ్రాశాను. ఎవరికి పంపమంటారు?

★ ముందు నాకు పంపండి; చదివి చెప్తాను.

ఎం.డి. ఖాదర్‌హుస్సేన్ కావలి

'బంగారుబాబు' రాజేష్‌ఖన్నా, వాణిశ్రీ నటించిన దృశ్యం మరే దైనా సినిమాలోని దానికి పూర్తిగా, లేక దానికోసమే ప్రత్యేకించి తీశారా?

★ ఆ చిత్రంకోసం తీసిందే.

వై. విజయకుమార్ పురిణి

'దేశోద్ధారకులు' లో విశ్రాంతి తర్వాత రామారావు నటన సింహగర్జనలతో, పొట్ల విరుపులతో వుంది. కారణం దర్శకుడా, ఆయనేనా?

★ ఈమధ్య 'బడిపంతులు' తర్వాత ఎన్. టి. ఆర్. చిత్రాలను యెక్కడి పత్రికల వాళ్ళూ చూపడంలేదు. కాబట్టి దాని మీద నా కామెంట్స్ కూడా సంశయం.

—

'దేశోద్ధారకులు'లోని గొప్ప విశేషాలు!

సి. ఎస్. రావు దర్శకత్వంలో; యు. విశ్వేశ్వరరావు నిర్మాతగా, దీప్తి ఇంటర్నేషనల్ పతాకక్రింద ఈస్ట్‌మన్‌కలర్‌లో ఎన్టీ రామారావు నమర్పించిన "దేశోద్ధారకులు" లో యిదవరకు ఎవ్వరూ కనీ వినీ ఎరుగనటువంటి, తెలుగు సినిమా రంగం గర్వించదగినట్టి సరికొత్త విశేషాలను అందించారు. అంతటి నూతన అంశాలను, మన సమాజంలో తలదూర్చి శోధించి సాధించిన యీచిత్ర కథకుని మేధస్సు నెలా అభినందించాలో అర్థం కావటంలేదు. అంతటి కథకుడు సాధించిన సరికొత్త విషయాలకు అంతకంటె యింకా ఘనంగా రూపురేఖ దిద్దిన దర్శకుడు సి. యస్. రావు తెలివితేటలను ఎలా ప్రశంసించాలో తెలియకుండావుంది.

ఇంతకూ యీ మేధావులు పరిశోధించిన కొత్తవిశేషాలేమిటంటే, మన సమాజంలో మా రేట్లు బ్రతికేమనిషి వెయ్యేళ్ళు నరిపోయేటట్లు సంపాదించి దాస్తున్నారట. ధనార్జనకు పరిమితమేలేదట ధనార్జనలో ... న్యాయాలు జరుగుతున్నాయట ... వ్యవహారాలంధులమని చెప్పుకుంటూ కొందరు పెద్దలు ప్రజలను దోచుకుంటున్నారట కూడా! ఎంత గొప్ప విశేషాలు! ఇంతవరకు ఏ మేధావులైనా యీ విషయాలను కనిపెట్టారా చెప్పండి. మన కళాకారులు పెకలించి యీనాటికైనా యీ కఠిన మహత్తర సత్యాన్ని సాధించినందుకు కథకుని, నిర్మాతను, దర్శకుని అభినందించకుండా ఎలా వుండగలం?

ఈ మేధావులు కనిపెట్టిన కొత్తకొత్త విషయాలు యింకా యెన్నో యీ చిత్రంలో వున్నాయి. అవి ఏమిటంటే, బియ్యంలో రాళ్లు కలిపి అమ్ముతున్నారట; బియ్యంలో పురుగులు ఉంటున్నాయట; అనాథ శరణాలయాల్లో పిల్లలకు ఆహారం సరిగ్గా పెట్టటం లేదట; కాలేజి విద్యార్థులకు సీట్లు అమ్ముకుంటారట; రిక్షా ఓనర్లు రిక్షావాలాలను అన్యాయంచేస్తున్నారట, దేశోద్ధారకులంటూ మేకవన్నె పులుల్లా దొంగనోట్లు అచ్చువేస్తున్నారట తమకోసం హత్యలు జరుగుతున్నాయట; పతివ్రతలు పుట్టిన ఈ భారతావనిలో ఆడదిలో అందాన్ని ఆడమగా అప్పుడు మగాళ్లలో చనువుగా తిరుగుతున్నారట అహా! ఎన్ని గొప్ప కొత్త విశేషాలు చూడండి! ఇంతవరకు ఏ సినిమాలోనూ చూడని యీ విషయాలను, ఏ పుస్తకంలోనూ చదవని యీ రహస్యాలను ఇన్ని కొత్తవిశేషాలను సాధించి ఒక్కసారిగా వెలుగులోకి తెచ్చేందుకు కథకుడు, దర్శకుడు, నిర్మాత ఎంత అహోరాత్రులు శ్రమించి వుంటారో కదా పాపం!

చిత్రసమీక్ష
గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు

ఈ సరికొత్త విశేషాలు కాకపోయినా కొన్ని విస్తరించుకున్న మూలకథాంశమేమంటే రాజభూషణం అనే స్వార్థపరుడు ఆలయంలోని నగలు భద్రాచల రాముడికి చెందినవి చేయించుకు తీసుకుపోతున్న దేవాలయ ధర్మకర్తను కారు ప్రమాదంలో చంపి నగలను అపహరిస్తాడు ఆ ఆలయం ధర్మకర్త కొడుకు గోపాలరావు ఆ హంతకుని పట్టుకునేందుకు ఒక నాటకమాడుతాడు. 1817 లో వడదారును సివిల్ సర్వీసులో ప్రవేశించి ఆంధ్రుడు వంటి ఆంధ్ర వాఙ్మయంలో పెద్ద స్థాయిలో పట్టాభిషేకం సాధించి తెలుగు నిఘంటువు వ్రాసిన బ్రౌన్ దొర వేషం వేసుకుని అమెరికానుంచి ఆంధ్రకు వ్యాపారసరళిలో అడుగుపెట్టి, ఆ మారువేషంలోనే మరో రౌడీ అవతారమెత్తి అపహరించి పట్టుకుంటాడు గోపాలరావు.

కథవ తెరమీద చాలా గజిబిజిగా, గందరగోళంగా నడిచింది. నన్నొక్క పేరుతో ప్రేక్షకుల్ని బాగా విసిగింపచేశారు.

కథకుడు సాధించిన కొత్త అంశాలను దర్శకుడు యింకా సరికొత్తగా రూపకల్పన చేశాడు - అనవసర పరిశోధన పెట్టాడు. సైటింగులు చొప్పించాడు. హీరోహీరోయిన్ల మధ్య చిలిపి చేష్టలు చూపాడు. మారువేషాల మోసం లు చిలికి చాటాడు. బటన్ నొక్కితే మరతుపాకీ తలుపులు తెరుచుకొనే యంత్రజాలకం చూపాడు. ఇంతవరకు ఏ దర్శకుని మేధకూ అందని యిన్ని గొప్పగొప్ప నూతన సన్నివేశాలను రూపొందించిన సి. ఎస్. రావు అభినందనపాత్రుడే అనుకుంటాను.

చిత్రాకంతా బాగున్నది సెట్టింగులు. కృష్ణారావు కళానైపుణ్యం కన్నులపండువ చేస్తుంది.

—కొరవ 9 వ పేజీలో

నెల్లూరులో రామాయణప్రశస్తి

"ఉత్తర దక్షిణ భారతదేశాల సమైక్యతను స్థిరపరచే అద్వితీయకావ్యం రామాయణం"

—డాక్టర్ గోపాలరెడ్డి క్రొత్తభాష్యం

వర్ధమాన సమాజం (నెల్లూరు) ఆధ్వర్యాన గత సంవత్సరంగా నిర్వహింపబడుతున్న దాదాపు 15 జయంతుల్లో ఒకటి, కవులపేరట జరిగేవే. కవిత్రయం, శ్రీనాథ, పోతన, మొల్ల, వేమన, భట్టుమూర్తి వగైరా సాహిత్యోత్సవాలు కవులపేరంగానే జరుగుతున్నాయి. ఒక్క 'రామాయణప్రశస్తి' మాత్రం కావ్యపరంగా జరుగుతున్నది. ఫలానా కవి అని నిర్దేశించకుండా, కావ్యం నామకరణం వల్ల ఈ సాహిత్య వేదికకు వేదిక విస్తృతమైంది, విపులమైంది, సకల భారతీయ భాషాపరమైంది. ఆదికవి సంస్కృత వాల్మీకి రామాయణం మొదలుపెడితే, హిందీ తులసీదాస్ 'రామచరితమానస్' నుండి, తమిళ-కంబరామాయణం, తెలుగు-మొల్ల, రంగనాథ, భాస్కరాది రామాయణాల-అభినవ యుగ; శ్రీశ్రీ అన్నట్లు దెబ్బై వందోసారి రాయబడ్డ రామాయణం దాకా అన్ని ఈ 'జయంతి' పరిధిలో ఇముడుతున్నాయి.

ఈ జయంతి కర్తలు, రామాయణకర్త (తెల్లాయి పెన్నడోపాఠి) కూడా అయిన శ్రీ దగ్గిరెడ్డి వెంకట రమణయ్య స్మృతి చిహ్నాలు కొన్ని దిగులు తీసివేతలే అయినా, కర్త స్మృతి సాహిత్యదినంగా అందువల్లనే నగర శ్రీమంతులు తలపెట్టదగిన రెండు నాటకవర్గాల కవి వంది సన్మానం చేయగా, రెండవ సంవత్సరం కూడా ఘనంగా జరిపించారు.

వనిలో ప్రతిగా ఈ సాహిత్యోత్సవం లోనే తన 'రమణీయరామాయణ' వ్యాఖ్యానాన్ని కూడా జరిపి చేసి, స్వామికార్యం స్వకార్యం పూర్తి చేసుకున్నారు.

శ్రీరామనవమి రోజు (11 తేది) టౌను హాల్లో డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో 'రామాయణ ప్రశస్తి' కంటే 'రమణీయ రామాయణ ప్రశస్తే' ఎక్కువ కాలాన్ని మింగేసింది. సరసకవి, సాహితీ కర్త, జయంతి కర్తకు విధేయులైన శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్యను రెండు నాటకవర్గాలతో సన్మానించారు. డాక్టర్ గోపాలరెడ్డిగారు కావ్యావిష్కరణ చేశారు. మరుపూరు కోదండరామిరెడ్డి మదివర్తి కొండమాచార్యులు, జక్కా వెంకటేశ్వరరావు గారలు కావ్య ప్రశంస చేశారు.

మోచర్ల

తర్వాత శ్రీరామకృష్ణయ గారు యీ సాహిత్య కర్తకు పెట్టిన పేరుకు తగ్గట్టుగా రామాయణ ప్రాశస్త్యాన్ని గురించి సోపాఖ్యానంగా ప్రసంగించారు. రామకథ మహిమను గూర్చి చెప్తూ, హనుమన్నాటకంలో ఒక శ్లోకంలో రామమహిమ సమస్త కావ్యాలాలకు మించినది, పవిత్రమైన అన్నిటికీ మూలమైనది, మోక్ష పథగాములకు దారి విశ్వాలపాల్కు లకు విశ్రామస్థానం అని వర్ణించబడింది. మనం శ్రీరాముని ఆరాధిస్తున్నామంటే, సత్యం, ధర్మం, పరాక్రమ, పితృభక్తి, ఏకపత్నీవ్రతం, భ్రాతృవాత్సల్యం, శరణాగతకు రక్షణ సర్వోత్కృష్టమైన సద్గుణ పరంపరలను ఆరాధిస్తున్నాము. వాల్మీకి కూడా శ్రీరామునే నాయకుడుగా తీసుకొని వ్రాయడానికి కారణమదే కారణం. సత్యానికి బాధపెట్టబడితే రామాయణానికి బాధపట్టినది. సర్వైశ్వర్యకారి అనుగ్రహాన్ని సంపాదించుకోడానికైన వ్రాసిన గ్రంథం గనక రామాయణం యుగయుగాలనుంచి ప్రజలహృదయంలో,

వ్యవస్థలో పర్యవసిస్తున్నది- అన్నారు శ్రీ రామకృష్ణయ్య. ఆయన వ్రాసిన గ్రంథం ఒక్క రామాయణ రచనకు పరిమితం కాకుండా, మొత్తంమీద రామాయణ ప్రాముఖ్యతను, శ్రీరామ మహిమను గూర్చే సాగింది. వాల్మీకి రామాయణంనుండి శ్లోకాలు ఉటంకిస్తూ రామపాత్ర చిత్రణగూర్చి వ్యాఖ్యానంగా ప్రసంగించారు.

డాక్టర్ గోపాలరెడ్డి

డాక్టర్ గోపాలరెడ్డిగారు రామాయణానికొక క్రొత్త భాష్యం చెప్పారు: ఉత్తరదక్షిణ భారతదేశాల సమైక్యతను స్థిరపరచే అనన్యసామాన్యమైన, అద్వితీయమైన గ్రంథంగా రామాయణాన్ని పేర్కొన్నారు. ఉత్తరదేశంలో ఆంజనేయుని పూజించడం, దక్షిణదేశంలో శ్రీరాముని ఆరాధించడం అందుకు నిదర్శనలన్నారు. అయోధ్య, లక్నోవంటి నగరాల్లోనేకాక, ఉత్తర హిందూస్థానంలోని జనపదాల్లో కూడా ఆంజనేయాలయాలు ఎక్కువగా కనిపిస్తా

> **మా విలేఖరి**

రంట. ఉత్తరాదివారు - ఆంజనేయుని సహాయంలేందే శ్రీరాముడెక్కడున్నాడు?- అన్నభావం వ్యక్తంచేస్తారట. ఉత్తరాదికి చెందిన రాముడు దక్షిణాదివాడనైన ఆంజనేయాది వానరుల సహాయంతో నిర్మించిన సేతువు ఆ రెండు ప్రాంతాల సమైక్యతకు చిహ్నంగా తీసుకోవచ్చునన్నారు. రాముడికన్నా హనుమంతుడు గొప్పవాడు అని తులసీదాస్ వ్రాశాడని, ఉత్తర దక్షిణాలను కలిపే ఐక్యసూత్రం, సమైక్యతాభావం రామాయణంలో వుందే మోనని పిస్తుందని గోపాలరెడ్డి గారన్నారు.

అంతేకాక, రామాయణంలో ప్రకృతికి సంబంధించిన సమస్తవిషయాలూ వున్నాయని, మానవుడు దానవుడిమీద చేసే యుద్ధంలో ప్రకృతి అంతా అతనికి సహాకరించడం రామాయణంలోవున్న నిగూఢ భావమని; జటాయువు, హనుమ తదితర వానరులు రామునికి సహాకరించడంవల్ల రామాయణం కేవలం మానవ సంబంధమైన కావ్యంగా మిగిలిపోవడానికి వీల్లేని భావన కల్గిస్తుందని అన్నారు. రామకథ హిందువులకు ఒక మూలసంపదగావుంది. ఆ వాల్మీకి ఎక్కడనుంచొ వ్రాశాడో ఆ ఉద్గ్రంథం-యుగయుగాలుగా తిమిరాంధకారములను ఛేదించుకొని వస్తూ, ఈ యుగంలోనూ ప్రజలను ఉత్తేజపరుస్తున్నది. మనదేశంలో ఎక్కడైనా, ఎవ్వరైనా ఎక్కువగా ఏది చదువుతున్నారంటే అది తులసీదాసు రామాయణమే! ఇటు దక్షిణాదిలో తమిళంలో కంబరామాయణం, తెలుగులో భాస్కర, రంగనాథాది రామాయణాలు, కన్నడంలో జైనరామాయణం - యిట్లా ఎక్కడచూసినా రామకథనే చదువుతున్నారంటే అది అనాదికాలమూలసంపదగా చెప్పుకోవచ్చు. రామకథ తెలుగు సాహిత్యానికి చేసినమేలు మరువరానిది. అది ఒక త్యాగరాజును, పోతరాజును, గోపన్నను తెలుగు సాహిత్యలోకానికి సమర్పించింది. పోతన వ్రాసింది 'భాగవతమే' అయినా, 'పలికెడిది భాగవతమట, పలికించెడివాడు రామభద్రుండట' అన్నాడు. రామపరంగానే ఆయన వ్యక్తమవలసి వచ్చింది-అన్నారు గోపాలరెడ్డిగారు.

తులసీదాస్ జయంతి పెద్దస్థాయిలో జరగాలి

వర్ధమాన సమాజం తులసీదాసు జయంతికూడా జరపడం మంచిదని శ్రీ గోపాలరెడ్డి సూచించారు. కాగా, తులసీదాస జయంతి వర్ధమానసమాజ యాజమాన్యంలో 1968 నుండి జరుగుతూంది. శ్రీ ఏ. ఎస్. కృష్ణమూర్తిగారి సతీమణి, తులసీదాసు 'రామచరితమానస్' అనువాదకురాలు శ్రీమతి పార్వతమ్మగార్ని 1965 నన్నయ జయంతిలో శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డి నాటకవర్గాలతో సత్కరిస్తే ఆమె ఆ మొత్తానికి మరొక నాటకవర్గాన్ని కలిపి ఒక నిధిని ఏర్పరచి, దానిమీద వచ్చే 25, 30 రూపాయల వడ్డీతో చిన్న సాహిత్య కార్యక్రమం ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. హైస్కూలు విద్యార్థులకు తులసీదాసు పద్యాల కంఠస్థం పోటీలుపెట్టి బహుమతులిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం అంతా వైరాగ్య జయంతి అయిపోవడంవల్ల తులసీదాసు జయంతి, ఆ పోటీ జరిపే అవకాశం లేకపోయింది. ఐతే దాన్ని అంతకన్నా పెద్దస్థాయిలో జరపడం బాగుంటుంది- మరి ఎవరైనా ముందుకు రావాలికదా!

సన్మానకర్త సన్మాన గ్రహీత అయ్యాడు!

పోతే - ఇక విశేషాల్లోకి వస్తే సన్మానకర్త ప్రారంభమైన శ్రీ దగ్గిరెడ్డి వెంకట రమణయ్య ప్రతి తానే సన్మాన గ్రహీ అయిపోయారు. ఆయన రమణీయ రామాయణావిష్కరణ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని సాహిత్యాభిమాని ఆడంబరాలేవీ లేకుండా, చప్పుడు కాకుండా సాహితీ పరులను పూజించే సాహిత్యభక్తుడు శ్రీ మద్దాలి మల్లికార్జునరావు పండిత శాలువాలతో రమణయ్యను సత్కరించారు. శ్రీ కేలెం పురుషోత్తమరావు, శ్రీ వాకిరెడ్డి వీరయ్య, శ్రీ చల్లిగుంట్ల రామచంద్రయ్య కూడా రమణయ్యను దుశ్శాలువాలతో సన్మానించారు.

ఒక్కో రచనమీద ఒక్కో సమగ్ర ప్రసంగం

'రామాయణ ప్రశస్తి'కి సంబంధించి ఒక సూచన: ప్రతి సంవత్సరం ఒక్కో రామాయణ రచనను ఎన్నుకొని, దానిమీద ఒక సమగ్రమైన వ్యాఖ్యానం చేస్తే బాగుంటుంది. ఉదాహరణకు రంగనాథ రామాయణాన్ని తీసుకొంటే, మరోసారి 'భాస్కర' తీసుకోవచ్చు; ఆ తర్వాత విశ్వనాథ రామాయణ కల్పవృక్షం ఎన్నుకోవచ్చు. ఇట్లా చేయడంవల్ల ఒకే విషయ చర్విత చర్వణం కాకుండా, వివిధ కవుల ప్రాశస్త్యానికి వేదిక కాగలదు. యింకో రకంగానూ చేయవచ్చు; ప్రతిసంవత్సరం రామాయణంలో ఒక అంశాన్ని నిర్దేశించవచ్చు. ఒకసారి రాముని పాత్ర, మరొకసారి సీత, ఇంకోసారి రావణుడు యిట్లా సమగ్రంగా పరిశోధనాత్మక ప్రసంగాలు ఏర్పాటుచేస్తే సాహిత్యపిపాసులకు ఎంతో ఉపకరిస్తాయి.

మరొకమాట-ఈ రామాయణప్రశస్తి గతసంవత్సరమే మొదలైంది; శ్రీ పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు ప్రసంగించారు. ఆయన ప్రసంగం యిప్పటికీ తెలుసుకోవాలంటే ఒక్క "జమీన్‌రైతు" అనే పత్రికపై భద్రపర్చబడింది. ఇక పదేళ్ళ తర్వాతైనా ఈ ప్రసంగాలను

శివారెడ్డి పద్యాలు

వృద్ధాప్యం

నిన్నమొన్నటిదాక నేయౌవనప్రాణి,
కోడెప్రాయపుపొల్లి, కఱ్ఱవాణ్ణి
యింతలోనె నలోను ఈ మార్పులొచ్చి
తాతనై అమ్మరాని రోత!

ముదురకొల్పినాక, మసిరిబొక్కయ్యాక
పున్నకాస్తశక్తి పుడిగినాక
తాతగా గమనం తలగాయనేతికాక
బయటనాలంపె కాధ సిగ్గు!

అత్తయిపైపాన్య అప్పునప్పిస్తారు
కడుపు నిండవుతారు కాఫీ యిచ్చి
దాన యెరదు కరిగి దానమ్ము జేస్తారు
యౌవ్వనాన్ని యెందు అర్పనాన్ని?

పావన దయమ్ము వ్రశ్యానరకమ్ము,
దుఃఖకారణమ్ము దుస్సహమ్ము
అతిభయానకమ్ము అత్యాశ్యకరమ్ము
ముదిమివారు వునకు ముక్క కాదు!

అద్దంలోచూడు కంటె
పొద్దున్నేలేచి యొగి పోతది పాణం
ఒద్దు యీ తీరుతటం
వృద్ధాప్యము అవసరంబె వుండినుబంలా?

వీసగిందు బాధ్య యొరతాలి హేళన్ల
బంధుగులకు, పౌరులకు కోడ
లమ్మ, లెక్కవెయుడు ఆప్పాయి తిరిగాక
పొద్దు, వయసు పాలిపొయ్యినాక!

పాపకొల్చినారు పాజక్లు, రాకెట్లు
సష్టిజేసినారు నష్టమునకు
వొచ్చే, కాని ముదిరు కాప్పుచ్చుకోకార్ప
నోపడెరదు వెకలి బాదెడు!

చూవి పోర్చలేదు సిద్ధాంతిసించుడు,
బ్రతికితె చూడనేదు బ్రహ్మదేవు

ముసువు రంగమార్చి ముసలికోతినిజేసి
ఆడిపించు వరని ఆశగట్టి!

చెలిలిమొత్తుకోళ్ళ చెప్పేదినవరారు,
కనులు మసక చూపు గానరాదు
కాలుమెదవగాదు కలము ముదుకుపోదు
తాతతీరితమ్ము తగదటే!

కొలుపునేనే, ఏ పుణ్యపురుషుడున్న
కావపెడితె, పూర్వవమనదు
పెత్తనమ్ము వరుం పెనుభూతమైనట్టి
పైడధిపాము వగలకర్రి!

అప్పపాస్తిలేతె అర్థించుకోవచ్చు,
వదలిపోతె తిరిగి బడయవచ్చు,
యేల్లొగలసిపోతె యౌవ్వనము నష్ట
ఆశలాకుమరల అరిదీయు

మంచివాడవన్న మర్యాదయపోవ,
పొపుకారకుండు పర్దకోదు
వస్తె వదలిపోదు వద్దనె వినకోదు
మరిమిరైన్య! దిగుము దమొమ్మ!

గడచిపోవు హోరు గర్వదారిద్ర్యాన్ని,
తిరిగొచ్చెపోతె వుంచదు
వస్తులతెగాని పాటవృద్ధాప్య లో
బ్రదుకరాదు భువిని భారమైయి!

వరుగులెత్తినోడు పాములా నేలిద
సాముజేసినోడు, సాగినోడు
మాట, నేడు ఉక్కివంచంలో కర్రతో
కదలిమెదలలేక ముడిమిరాక!

తప్పుజేస్తె నరుడు కాపీలు బట్టి దు.
అప్పగింపు దుముడుదాతె పెంచి!
మాపియావ్వనాన్ని మందానదోలదాక
పాడుదెయ్యబాక వ్రశ్చకోళ.

—

గ్రంథస్త చేసూనే తలంపు రాకపోదు. అందుకు యిప్పటినుంచే పునాదులు వేసుకోవడం మంచిది. సన్మానితులకొక సర్టిఫికెట్టు యిచ్చినట్టు ప్రాసుకొచ్చి దానినే నియమం పెట్టడం మంచిది. ఇందులో తప్పుకూడా ఏమీ లేదు. ఈ విషయాన్ని ముఖ్యంగా సన్మానకర్తలు ఆలోచించాల్సివుంది.

—

రైతులోకం

(4-వ పేజీకొరవ)

ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. వంగ బండగా పెరిగే మొక్క అంతచేత దీని అనేకరకాల నేలలలోన పండించవచ్చును. అయితే, తిరుకుతో కూడిన వండలి నేలలలోను ఇసుకతో కూడిన వండలి నేలలలోను వంగ పంట బాగా పండుతుంది.

వంగమొక్కలు త్వరగా ఎదగుటకు హెక్టారుకు 20 నుండి 25 టన్నుల దిబ్బఎరువు పెట్టి వేయుట మంచిది. దీనితోడు 100 కిలోగ్రాముల నత్రజని, 50 కిలోగ్రాముల భాస్వరము మరియు పొటాష్‌లనిచ్చే ఎరువులనుకూడా వేయుట మంచిది. సగభాగము నత్రజని, భాస్వరము, పొటాషులను పూర్తిగాను వంగ నారును నాటుటకు ముందు చల్లాలి. మిగిలిన సగభాగము నత్రజని రెండు పర్యాయములు వేయాలి.

దక్షిణప్రాంతములో వంగ పంటను మూడు ఋతువులలోను - వేసవికాలము, వర్షకాలము మరియు శీతలకాలములలో పండించవచ్చును. ఐతే ఉత్తర పర్వత ప్రాంతము లో శీతకాలములో విపరీతముగా పొగమంచు కురియుటవలన వర్షకాలము, వేసవికాలములలో మాత్రమే పండించుటకు వీలౌతుంది. నీటిపారుదల సౌకర్యములు వున్నట్లయితే బెంగుళూరు పరిసర ప్రాంతములలో వీనిని ఏడాది పొడుగునా పండించవచ్చును.

హెక్టారు నేలకు 250 నుండి 300 గ్రాముల వంగ విత్తనములు సరిపోతాయి. వంగనారును తొట్టెలలోగాని, 6 నుండి 12 మిల్లీమీటర్ల లోతు పెండుతట్టు తయారుచేయబడిన మళ్ళలో వరుసకు వరుసకు మధ్య 5 సెంటీమీటర్ల దూరము వుండునట్లు గాని వేస్తారు. 4 నుండి 6 వారముల వయస్సు వచ్చిన వంగనారును 60 నుండి 70 సెం. మీ. దూరములో నాటుతారు.

వంగతోటలో పెరిగే కలుపుమొక్కలను అంతరకృషి ద్వారా అరికట్టుట. ఎరువులను మొక్కలపై చల్లుట ద్వారా ఎక్కువ పంట పండించవచ్చును.

వంగతోటలో కలుపుమొక్కలను అరికట్టకపోయినట్లయితే పంట దిగుబడి బాగా తగ్గిపోతుంది. నేలలో తగినంత తేమను నిలువచేయుటకు తరచుగా మళ్ళకు నీరు పెట్టుతూ దాని రకానుబట్టి 100 నుండి 110 రోజులలో వంగపంట కోతకు వస్తుంది. కాయలు లేతగా తయారై, నిగనిగలాడే వంపులో వున్నప్పుడు కోయాలి.

చీడలు

వంగపంటకు సాధారణముగా హాని చేయుదొలుచు పురుగు, మొవ్వదొలుచు పురుగులకు 0.2 శాతము సెవిన్ మందును 10 నుండి 12 రోజులకొకపర్యాయము చల్లుట ద్వారా అరికట్టవచ్చును.

ఈ కొత్త వంగ విత్తనములు తక్కువ మొత్తములో కావలసినవారు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.

ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హార్టికల్చరల్ రిసెర్చి 255 అప్పర్ ప్యాలెస్ ఆర్చర్డ్స్ బెంగుళూరు-6.

[ప. సి. ఎ. ఆర్]

డైరీ

(3వ పేజీకొరవ)

19 తేదీ:

లోక్‌సభలో మల్కిపల్లి. పి. బసిరెడ్డి, వల్లా సుబ్బరాయుడు రాష్ట్ర విభజనకు వ్యతిరేకులుగా తెలంగాణా రక్షణలు 1974 కు పరిమితం చేయాలన్నారు. 'మేము సమైక్యతనే కోరుతున్నాం!' అన్నారు.

20 తేదీ:

పి. వి. కి ఢిల్లీనుండి పిలుపు – సి. పి. ఎం. విభజన వ్యతిరేకించింది – మంత్రివర్గ సమావేశం జరిపిన ముఖ్యమంత్రి వాదన.

మాజీ మంత్రులు 'ఆంధ్ర కాంగ్రెసు' స్థాపించాలనుకొంటున్నారని వార్త.

21 తేదీ:

రాష్ట్ర విభజన అనంభవం – పార్లమెంటులో ప్రధాని. మల్కిపల్లి పావయింది. మాజీ మంత్రులలో విభేదాలు – కాకాని, బత్తిన, కృష్ణమూర్తినాయుడు ప్రత్యేకాంధ్ర అంటున్నారు; మిగతా అరుగురు వ్యక్తిగతంగా వేర్పాటువాదులంకాదు, వ్యక్తిప్రాయ మేరకు అట్లా వున్నాం అంటున్నారు. ఆంధ్ర లాయర్లు కోర్టులు బహిష్కరించారు

22 తేదీ:

ముఖ్యమంత్రి బసిరెడ్డి కృష్ణమూర్తినాయుడు, వల్లా సుబ్బరాయుడుగార్లను సమాలోచనలకు పిల్చారు.

23 తేదీ:

రాజీనామాలు చేసిన హామీకు ఆంధ్ర మంత్రులు పి. వి. విజ్ఞప్తి. ముల్కీబిల్లుకు రాజ్యసభ ఆమోదం. గుంటూరులో బ్రహ్మాండమైన సభ; ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రం సిద్ధించేదాకా పోరాటం – కాకాని ప్రకటన. ముల్కీ బిల్లుపై విజయవాడలో తెన్నేటి తీవ్రవిమర్శ.

24 తేదీ:

రాజీనామాలు ఉపసంహరించుకొనేది లేదని పి. వి. కి, బి. వి. స్పష్టీకరణ – ప్రత్యేకరాష్ట్రంకోసం స్థిరంగా నిలబడ్డానికి నిర్ణయం. విజయవాడలో సి. పి. ఐ. కాంగ్రెసు సమైక్యకోసం చేసిన పూరేగింపును ప్రత్యేకవాదులు అటకాయించారు – కాల్పులు – 25 మందికి గాయాలు.

25 తేదీ:

[illegible] మరణ – నెల్లూరు ఎన్జీఓల నేతలపై ఆంధ్ర నాయకుల అసత్య ప్రసంగం.

26 తేదీ:

తెలంగాణా బంద్ – నెల్లూరు లాయర్ల కోర్టు బహిష్కరణ.

27 తేదీ:

ఎ. ఐ. సి. సి. సమావేశాల్లో ప్రధాని రాష్ట్రవిభజన వుండబోదని పి. వి. ఇతర నాయకులకు హామీయిచ్చింది.

కోవూరు శాసనసభ్యుడు పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డిని విద్యార్థులు, ఎన్జీఓలు దిగ్బంధనం చేశారు. మేకా పాపిరెడ్డి, గునుపాటి కూడా అక్కడ వుండినారు. పెళ్లకూరుచే పలకల సంతకంగా జై ఆంధ్ర అనిపించారు

28 తేదీ:

అనంతపురంలో కాల్పులు – అరుగురి మరణ. నెల్లూరు శాసనసభ్యుడు ఆనం వెంకటరెడ్డిని ఎన్జీఓలు ముట్టడించారు. ఆయన 'సమైక్యతావాదినే' అని అభిమతంగా చెప్పాడు.

29 తేదీ:

8 మంది మంత్రుల రాజీనామాలు గవర్నర్ ఆమోదించారు. నెల్లూరుజిల్లా జై ఆంధ్ర నాయకుల నిరాహారదీక్ష – 'జమీన్‌రైతు' కాపీలను శిబిరంవద్ద ఆందోళన కారులు తగలబెట్టారు. గన్నవరం విమానాశ్రయం జై ఆంధ్ర మహిళల స్వాధీనం.

30 తేదీ:

బి. వి. నెల్లూరు రాక – బ్రహ్మాండమైన సభ.

31 తేదీ:

తిరుపతి సమావేశం – మొత్తం 140 మంది కాంగ్రెసు ఎం. ఎల్. ఎ. లకుగాను 97 మంది; 11 మంది ఎం. పి. లు, 25 మంది ఎం. ఎల్. సి. లు, 11 మంది జి. ప. ఛే లు హాజరు. ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం పోరాడాలని తీర్మానం.

మంత్రి కె. గోపాలనాయుడు రాజీనామా. కాంగ్రెసు కార్యాచరణ సమితి ఏర్పాటైంది.

నెల్లూరికి తెన్నేటిరాక – పెద్దసభ.

చిత్రజగత్

(7వ పేజీకొరవ)

కావు. పొగడ్త అంటే నాకు గిట్టదు. ఈ పద్ధతిలాన్ని చెప్పాలని చాలాకాలంగా అనుకుంటూవచ్చాను. ఈరోజు సందర్భం వచ్చింది కాబట్టి చెప్తున్నాను అన్నారు.

శివాజీగణేశన్ మాట్లాడుతూ 'నాగేశ్వరరావు నన్నుగురించి గొప్పగా చెప్పాడు. నాపై ఆయనకున్న అభిమానం అలా చెప్పించి వుంటుంది. రామానాయుడు మంచి నిర్మాత. హిందీలో కూడా ఈ చిత్రం విజయవంతం కావాలని ఆశిస్తున్నాను' అన్నాడు.

వాణిశ్రీ, హేమమాలిని, రాజేష్‌ఖన్నా కూడా ముచ్చటగా మాట్లాడారు. దర్శకుడు కె. ఎస్. ప్రకాశరావు వందన సమర్పణ చేశాడు.

నాశిరాజు ప్రకాశం రెండోచిత్రం

'కాలంమారింది' తర్వాత రెండో చిత్రానికి వాసిరాజు ప్రకాశం, ఉగాదినాడు ఆయన కార్యాలయంలోనే శాస్త్రోక్తంగా పూజ జరిపారు. శోభన్‌బాబు, శారద, చంద్రమోహన్, గిరిబాబు, డి. వి. ఎస్. రాజుగారు, లక్ష్మీఫిలింస్ శివరామకృష్ణయ్యగారు, దర్శకుడు విశ్వనాథ్, యితర టెక్నీషియన్స్, మిత్రులు, శ్రేయోభిలాషులు అనేకమందివచ్చి ప్రకాశాన్ని ఆశీర్వదించారు.

తన 'కాలంమారింది' చిత్రాన్ని తమిళంలో తీసేందుకు ఒక ప్రముఖతార హక్కుల్ని అడిగిందని; కన్నడ హీరోయిన్ కల్పన, తననే కన్నడలో తీయ్యమని కోరిందని. అయితే అభిమానం చూపుతూ సహకరిస్తున్న తెలుగుతారలుండగా పరభాషా చిత్రాల జోలికి పోవటం శ్రేయస్కరం కాదనే సదుద్దేశ్యంతో ఆ ప్రయత్నాన్ని చేయదల్చుకోలేదం అయన అన్నారు.

జీవనతరంగాలు

మద్రాసు దేవి థియేటర్లో రామానాయుడు 'జీవనతరంగాలు' ప్రివ్యూ షో యిచ్చారు. దాదాపు సినిమా పరిశ్రమ, నటీనటులు యావన్మంది ఈ చిత్రాన్ని చూడేందుకు వచ్చారు. ఆ చిత్రాన్ని గురించి అంతటి గొప్ప అభిప్రాయంవుంది కాబట్టే – మద్రాసు థియేటర్లలో ఎ. సి. గాని, ఫాన్సుగాని లేవని తెలిసికూడా నటీనటులంతా వచ్చారు.

యద్దనపూడి సులోచనారాణి నవల యిది. ఇందులో విజయ్ పాత్ర కొంతవరకు 'విచిత్రబంధం' లోని ఆమె సృష్టించిన హీరో పాత్రను పోలివుంటుంది. ఈ రెండు పాత్రలూ ఒకే ధోరణిలోవి. 'విచిత్రబంధం'లో పందెంవేసి హీరోయిన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటాడు. ఇందులో అలా కాకుండా తమ్ముణ్ణి సక్రమమార్గాన పెట్టానికి హీరోయిన్‌కు స్నేహం పంచిస్తానని పుస్తెకడతాడు. అయితే ఇద్దరూ భార్యాభర్తలుగా జీవించరు; భర్త వుండే యింట్లోనే ఆమెగారు వేరేగా వుంటుంది...అక్కడినుంచి యిదో 'ప్రకారంపాగే సినిమా కథే!

కథలో గొప్పమలుపు – హీరోయిన్‌కి విజయ్ మంగళసూత్రం కట్టటమే! ఆ కొత్త మలుపుతో ఇది కూడా కొత్తదా అని తొక్కకుండరి పెనుకటూచే ప్రేక్షకుడు నిరాశపడి, మామూలు తెలుగు సినిమా చూస్తున్నాననిపిస్తుంది

అయితే దర్శకుడు తాతినేని రామారావు ఈ చిత్రంలో చాలా 'ఇంప్రూవ్' అయినట్లు కనిపిస్తుంది. టేకింగ్ బాగుంది హృదయస్పందనాన్ని కలిగించే దృశ్యాలను చక్కగా తీశారు. వీరికితోడు – వాణిశ్రీ, శోభన్‌బాబు, గుమ్మడి లక్ష్మి సమర్థవంతంగా నటించారు. చంద్రమోహన్, పద్మనాభం, లీలారాణి కృష్ణంరాజు కూడా బాగున్నారు

ప్రేక్షకుడు అద్యంతం ఉత్సుకతతో చూచేట్లు చేస్తుంది 'జీవనతరంగాలు'.

రాముడే దేముడు!

పల్లవీకారి ఫిల్మ్స్‌వారు బి. బి. ప్రసాద్ దర్శకత్వాన చలం, రంగనాథ్, జగ్గయ్య, నాగేష్, సాక్షి రంగరావు, వాణిశ్రీ, విజయలలిత, జ్యోతిలక్ష్మి నటిస్తున్న చిత్రానికి 'రాముడేదేముడు' అని పేరు పెట్టారు. జి. వి. జి. గారి కథకు రాజశ్రీ సంభాషణలు కూర్చారు.

చిత్రసమీక్ష

(7వ పేజీకొరవ)

అలాంటి వికారాలులేకుండా, రాతిపూట యింట్లోగూడా నల్లకళ్ళద్దాలు పెట్టుకొని ఠీవిగా నటించాడు ఎన్టీ రామారావు. ప్రాముఖ్యతలేని పాత్రలకు వాణిశ్రీ, సావిత్రిలాంటి ఉత్తమతారల ఎన్నుకోవటం వారి నటనాశక్తిని కించపరచటమేనని పిస్తుంది. నాగభూషణం, రాజనాల, అల్లు రామలింగయ్య వగైరాలు వారి శ్రేక్మామూల్ పాత్రల్లో వారి మామూలు ధోరణిలో నటించారు.

మహదేవన్ సంగీతం యీ చిత్రంలో కొంత మెరుగ్గా కనుపిస్తుంది. "అన్నమడిగితే పిచ్చొడంటారు నాయాళ్ళు" పాట పాపులరవుతుంది.

పుస్తక పరిచయం

(4వ పేజీకొరవ)

యందలి పరస్పర వైరుధ్యమును సూక్ష్మతముగా ఆవిష్కరించుటలో శాస్త్రిగారి అద్వితీయప్రతిభ ద్యోతకమైంది. పార్వతీపరమేశ్వరుల ధూర్జటికిని ఇతర భక్తులకును మానుషరూపములతో దర్శనమిచ్చి అనుగ్రహించుటను వర్ణించిన సందర్భమున శాస్త్రిగారి భక్తహృదయము ప్రకటితమైనది. కవిత్వమునకు ధూర్జటిం, శిల్పమునకు సిరికాతను, నాటమునకు మోహినిం ఉత్తమ ప్రతినిధులుగా నిలుపుటలో శాస్త్రిగారికిగల కళాహృదయము వ్యక్తమైనది.

రాయలవారి ఎట్టయెదుట ధూర్జటి ఆలోకమైన ఆవేశముతో యెంతుకొలువులో –

"రాజన్యంతనె పోవు నా కృపయు, ధర్మంబాభిజాత్యమ్ము వి
ద్యాజాతశ్రమ, సత్యభాషణము వి
ద్యోక్తిప్ సంరక్షయుణా
పౌజన్యంబు, కృతంబెరుంగుటయు వి
శ్వాసంబు, గాను న్న దు
ర్భీజ శ్రేష్ఠులుగా, గత ఋక్తలవే,
శ్రీకాళహస్తీశ్వరా!"

అన్న మహాసాహసిక కవిత్వమును ధూర్జటి అట్టి కవి జీవిత చరిత్రమును వ్రాయుటయు సాహసకార్యమే. ఆ సాహసమునకు తగిన సామర్థ్యము తనకు కలదనియే శాస్త్రిగారు నిరూపించుకొన్నారు.

ధారియాసూచనలు

(3వ పేజీకొరవ)

విజం వైపుకు పోక, ఇందుకై ప్రత్యేకపోరం నిర్మించడం తప్పగదా అనేసంగతి ఈనాడే తెలిసివచ్చిందా – ఇంతటి సాధారణ విషయాన్ని తెలుసుకోడానికి స్వాతంత్ర్యమే కావలసివచ్చిందా వగైరా, వగైరా."

అన్ని యక్ష ప్రశ్నలు! పోనివుండి.

ఏది ఏమైనా, మేము లోగా సూచించి వస్తే ఇందిరా కాంగ్రెస్ రూపొందవలెనని సంకల్పం ప్రధాని, మోహన్‌కుమార మంగళం, చంద్రశేఖరయ్యకు ఒక్కసారే కలగడం ముదావహం

వీరికి బేదోడు వాదోడు కాగల రాడికల్ కాంగ్రెస్ వాదులకు ఎక్కడ, ఎందరు వున్నారనేది పెద్ద ప్రశ్న. కాగడాపెట్టి వెతికితే, దేశమంతటా కొందరు లభ్యం కాకపోరు. రాష్ట్రానికి పందమంది కనీసం దొరకరూ? దొరికితే దేశం మొత్తంమీద రెండువేల మందైనా – రాష్ట్రాలు. ఇతర పార్టీలు అన్నీ కల్పుకని – కొరుకుతారు. వీరితో ఆరంభిస్తే, కాంగ్రెస్‌వాదులు నిజమైన సోషలిస్టులు ఎంతో కాలం వుండరు.

ఈ పరిణామం ఇందిరాగాంధి నాయకత్వానికి దెబ్బతగిలే పరిస్థితి తెచ్చిపెడుతుందేమోనని వికట విమర్శకులు కొందరంటున్నారని వినికిడి. కాని మన ప్రధానమంత్రి ఎల్లకాలం నాయకత్వం వహించలేనని రాసెదుగదా! దేశం సరియైన దారిలో వుంటే తాను పైపెత్తనలో లేకున్నా ఆమె బాధపడదు పదవికోసం తాపత్రయపడవలసిన అవసరంలేదు.

డాక్టరు స్వామినాథన్

(4-5 పేజీకొరవ)

విత్తనాల గ్రామ" పథకము ద్వారా ఆ గ్రామములో ఎరక్షరాస్యులైన రైతులను విత్తనాల ఉత్పత్తిలో నిపుణులైన రైతులుగా తయారుచేసిన ఘనత డాక్టర్ స్వామినాథన్‌కి, ఆయనతో పనిచేసిన సహవిజ్ఞానశాస్త్రజ్ఞులకు చెందుతుంది.

అనువంశిక శాస్త్రములో సైద్ధాంతిక, ప్రయోగాత్మక రంగంలో డాక్టర్ స్వామినాథన్ చేసినకృషికి, భారతదేశములో వ్యవసాయోత్పత్తుల అభివృద్ధికి అయన మార్గదర్శకత్వమునకు పరిగణన చిహ్నముగా రాయల్ సొసైటీవారు డాక్టర్ స్వామినాథన్‌కు ఉచితముగా రాయల్ సొసైటీ సభ్యత్వమునిచ్చి సత్కరించారు. డాక్టర్ స్వామినాథన్‌కే లీడ్స్ విశ్వవిద్యాలయపు పి. హెచ్. డి. పట్టభద్రులు.

— [ఐ. సి. ఎ. ఆర్]

పంచాంగం

అల్పఖండ వర్షసూచితం

ఏప్రెల్ 21 తేది మొదలు మేనెల 2 తేదీలోగా సామాన్య వర్షయోగం.

భరణికార్తె

ఏప్రెల్ 2 తేది పగలు 11-42 గం. భరణికార్తె ప్రవేశం.

ఏప్రెల్ నెల తిథులు

21	శని	చవితి	రా 12-33	గం. వ.
22	ఆది	పంచమి	రా 2-24	,,
23	సోమ	షష్ఠి	తె 4-14	,,
24	మంగళ	సప్తమి		పూర్తి.
25	బుధ	అష్టమి		పూర్తి.
26	గురు	అష్టమి	ఉ 6-58	,,
27	శుక్ర	నవమి	ఉ 8 25	,,

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

జమీన్ రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	రు. 16-00
6 మాసములకు	రు. 9-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

బాడుగకు కొట్టు

చిన్నబజారులో అన్నివ్యాపారములకు సెంటరులో పొడవు 25 అ., వెడల్పు 10 అ. గల కొట్టు బాడుగకు గలదు.

— వివరములకు —

మాడరన్ స్టోర్సు

ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరు

శ్రీ కల్యాణదుర్గం డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 14/72 S. C. 37/60

కంబగడ్డ వెంకప్ప –డిక్రీహోల్డర్.

Vs.

బుట్టి నరసింహాస్వామి–జడ్జిమెంట్ డెటార్.

— వేలం ప్రకటన —

సదరు దావాలో డిక్రీహోల్డర్‌కు జడ్జిమెంట్ డెటార్‌నుండి రావలసిన డిక్రీ మొత్తము వగయిరాలను రాబట్టుటకుగాను జడ్జిమెంట్ డెటార్ హక్కు స్వార్జితానుభవంలోనుండు క్రింది షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తులు పైకోర్టు యెదుట పైకోర్టు – రజే 11-6-73 తేదీన పగలు 11 గం. వేలం షరతులకు లోబడి బహిరంగవేలనందు విక్రయించబడును. కొనదలచినవారు వేలమునందు సవాలు చేయవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

అనంతపురం రి॥ డి॥ కల్యాణదుర్గం రి. స. డి. ములకలేడు గ్రామపొలంలోని భూముల వివరము:

స.నెం	ఎ. సెం.	శరం	దాఖ
1) 330-2	9.55	5.94	వ. పు.
షరా:- ½ భాగం దానిలో 3/10 హిస్సా			
2) 370-1	3.25	1-62	వ. పుం.
		షరా: ¼ భాగం	

3) ములకలేడు మజరా ముష్టూరుపల్లిలో నుండు ఇల్లు, తలుపు నెం. 1/4 దీని దిశ వారి

చెక్కుబంది: [తూ] పెద్దప్పయ్య ఇల్లు [ప] రస్తా [ద] బయలుస్థలం [ఉ] ములక ఉప్పయ్య ఇల్లు ఈమధ్యగల యిల్లు మరియు బయలుస్థలం [తూ-ప] 9 గజములు [ఉ-ద] 7 గజముల.

— బి గంగప్ప, డి హో. అడ్వకేటు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి ప్రకటన

ఎరువుల వేలము

ఇందువలన యావన్మందికి తెలియజేయడమేమనగా 1972-73 సం॥లో కృష్ణాపట్నం రోడ్డు డిపోలోను నరుకూరు రోడ్డు డిపోలోను తయారుచేయబడిన ఎరువును ఈ క్రింద వివరింపబడిన ప్రదేశములో వాటికి యెదురుగా చూపబడిన తేదులలో మునిసిపల్ కమీషనర్ అండ్ స్పెషల్ ఆఫీసరువారిచే లేక వారిచే అనుమతిపొందినవారిచేతాని బహిరంగముగా వేలమువేయబడును. పాటదారులు ప్రాటు ఒకటికి రూ 25లు ధరావతు చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవలయును. వేలము షరతులు పగ్గైకాలము మునిసిపల్ ఆఫీసు పనిచేయుకాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

— ఎరువుల వివరములు —

1) కృష్ణాపట్నంరోడ్డు డిపోలోని ఎరువులు (37 లాట్లు). వేలమువేయు స్థలం: కృష్ణాపట్నం రోడ్డు ఎరువుల డిపోవద్ద. వేలమువేయు తేది 4-5-73 ఉ. 8 గం నుండి

2) నరుకూరురోడ్డు డిపోలోని ఎరువులు (21 లాట్లు), వేలంవేయు స్థలము: నరుకూరురోడ్డు ఎరువుల డిపోవద్ద, వేలం వేయుతేది: 5-5-73 ఉ. 8 గం. నుండి.

— యం. వి. సుబ్బారావు బి. ఎ., కమీషనరు అండ్ స్పెషల్ ఆఫీసరు

ఉన్నమాట

(3వ పేజీ తరువాయి)

పార్టీని విశ్వాసపాత్రంగా అనుసరించడం మెచ్చదగినదా? మతము, కులము-సిద్ధాంతాలు వివేకంగా స్వార్థ ప్రయోజనాలకు వుపయోగించుకుంటున్నాము, ప్రజాస్వామ్యము స్వేచ్ఛ నిర్మితమైన దేశమైనా నేడు స్వార్థాని మునుగు దాని ధరించుకుంటున్నవేమోననిపిస్తుంది, విశ్వాస లేమి ఆత్మస్థైర్యం లోటు, పిరికితనం, అవకాశవాదం వీటిని సమర్థనకు, కప్పిపుచ్చుకోడానికి ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజాభిప్రాయం వంటి ధర్మసూత్రాలు అనుకూలమైనవై పోయాయి. వాటిని వల్లిస్తే, జపిస్తే అన్ని పాపాలు వారి దుంపోతవనే నమ్మకం రాజకీయవాదుల్లో దృఢంగా ఏర్పడిపోయింది. నేను వట్టి ప్రజాస్వామ్యవాదినే; స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలకు, వ్యక్తిత్వానికి అత్యంతమైన విలువ ఇచ్చేవాడినే కాని మోసంతో కూడిన ప్రజాస్వామ్య అభిమానం కంటే; శ్రద్ధతో కూడిన గ్రుడ్డి నమ్మకం, నిరంకుశ విధానం ప్రశంసనీయమైనవని నా అభిప్రాయం. ఆత్మవంచన, ప్రజావంచనలతో కూడిన విశాల నాగరిక రాజకీయాల కంటే, ఏ పేరుతో పిలిచినా మరే మొండి రాజకీయాలైనా మేలేమోననిపిస్తుంది. అనేక సమస్యల్లో [illegible]

[illegible]

— — —

వున్నాయి. ప్రత్యేకంగా నూటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయ సమస్యకు వీటి అన్వయం లేకపోవచ్చు. అయినా దేశం మొత్తంపై అన్ని వేర్పాటు దోరణులకూ ఇదే సమాధానం కదా!

— —

జనరల్ నోటీసు

నా కక్షిదారు ప్రస్తుతం గూడూరు కాపురస్తులు దేవకి రామలింగయ్య, వారి సోదరుడు నెల్లూరు కాపురస్తుడు దేవకి రామలింగయ్య B. Com. అనువారలు యిచ్చిన సంజాయిషీ మేరకు యావన్మందికి తెలియజేయునదేమనగా:

కావలి గ్రామ కాపురస్తుడు నా కక్షిదారుల తండ్రిగారగు లేటు దేవకి వెంకటసుబ్బయ్యగారి యావత్తు స్థిరచరాస్తులలో వారి అనిభక్తకుమారుగ నా కక్షిదారులకు భాగము, హక్కు భుక్తములు గలవు. కాన నా కక్షిదారుల పినతల్లి లేటు వెంకటసుబ్బయ్యగారి రెండవ భార్య అగు దేవకి సంపూర్ణమ్మ తరఫు ధనమ్మ తనకుమాత్రమే సంపూర్ణ హక్కు గలదని నా కక్షిదారులకు నష్టము కలిగించ దలచి వారి తండ్రిగారి ఆస్తులలోని కొన్ని ఆస్తులను పరాధీనము చేయ ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. సదరు యావత్తు ఆస్తులలో ఆమెకు 1/9వ భాగము మాత్రమే కలదు మిగిలిన 8/9వ భాగము సవిస్తర [illegible]

—కె. ఎ. ఎస్. గుప్త

అడ్వకేటు.

పదవుల కోసం

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

[illegible]

ఇన్కపల్లి గ్రామపంచాయతి టెండరు నోటీసు

[illegible]

కె. నాగేశ్వరరావు,

సర్పంచ్,

ఇన్కపల్లి గ్రామపంచాయతి.

బయటకుపోవాలా? వద్దా?

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

[illegible]

ఆంధ్రప్రదేశ్ భూమి గరిష్ఠ పరిమితి చట్టం

రచన: ఎమ్. కె. ఆచార్య,

ఎస్. ఆర్. పట్నాయక్,

B.A.,LL.B హైదరాబాదు.

దొరుకుచోటు:

METROPOLIS NEWS HOUSE,

Trunk Road - Nellore.

చదవండి చదివించండి

"ఆంధ్రజ్యోతి" దిన (వార) పత్రిక

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ మత్స్యశాఖ

వేలం నోటీసు

కనిగిరి దప్పూరు రిజర్వాయరు సందరిభేవ, పట్టుబడు నత్తహక్కును, [illegible]

[illegible]

సమయం సందర్భం తెలుసుకొనవచ్చును.

సి. నరసింగరావు,

మత్స్యశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు, నెల్లూరు

నాటికల పోటీలు

కొండా రాజగోపాలశెట్టి మెమోరియల్ కల్చరల్ అసోసియేషన్,

నాయుడుపేట

నెల్లూరుజిల్లా.

పైసంస్థయాజమాన్యమున నెల్లూరు జిల్లా, నాయుడుపేటలో 14-6-73 తేదీనుండి రాష్ట్రస్థాయిలో నాటికలు, ఏకపాత్రాభినయముల పోటీ నిర్వహింపబడును. పోటీలలో పాల్గొనదలచువారు దరఖాస్తులు సమాజ కార్యదర్శికు తేదీ. 20-5-73 తేదీలోగా ఎంట్రీ అప్లికేషన్లు పైచిరునామాకు పంపుకొనవలయును. ఇతర బహుమతులు కాక, ప్రథమ ద్వితీయ బహుమతి పొందిన ప్రదర్శనలకు నగదు బహుమతులు ఇవ్వబడును. ఇతర సమాజములకు ఉత్తరం, వసతి సౌకర్యములు ఏర్పాటు చేయబడును.

కె. బాపూజీ,

కార్యదర్శి.

వివాహమునకు-ముందు-వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరుగాపొందండి.

వ్యాధి విరళమైనను దిగులుపడవద్దు. పుంసత్వ లోపం, ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, [illegible] మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా. సూరజ్ చౌదరి గారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరీ డిస్పెన్సరి కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట (మదీనా హోటలు ప్రక్కన) 16/112, ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy, at the Zamin Ryot Press, 470, Tipparajuvari Street, Nellore (A. P.)